

Agder Sekretariat

Sekretariat for kontrollutvalg i Agder

Postboks 120
4491 Kvinesdal
Bankkonto:
3080 32 25660
Organisasjonsnr.:
988 798 185

Til kontrollutvalgets medlemmer:

Lars Arnfinn Flatelid (leder), Linda Skripeland (nestleder), Øyvind Skaiaa (medlem), JohnThomas Homme (medlem), Veronica Birkeland (medlem)

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Tid/sted: Mandag 2. oktober 2023 kl. 13.00, kommunehuset møterom Framsjå.

ORIENTERING:

Rådmannen er invitert inn fra starten av møte for å orientere om referatsak 03/23 og oppfølgingen av rapporten.

SAKSLISTE

SAK 12/23	GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRA MØTE 08.05.23
SAK 13/23	OVERORDNET REVISJONSSTRATEGI 2023 IVELAND KOMMUNE
SAK 14/23	FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL 2022
SAK 15/23	BUDSJETT FOR KONTROLLARBEIDET I IVELAND KOMMUNE 2024
SAK 16/23	INNSPILL TIL ROV-ANALYSE FORVALTNINGSREVISJON
SAK 17/23	NUMMERERT BREV NR. 1-23 FRA REVISOR, FORELØPIG INNBERETNING MISLIGHETSSAK
SAK 18/23	OPPFØLGING AV FORVALTNINGSREVISJON «BARN I LAVINNTEKTSFAMILIER I IVELAND KOMMUNE»
SAK 19/23	TILBAKEMELDING EIERSKAPSKONTROLL SMG IKS
SAK 20/23	REVISOR ORIENTERER

FAST POST

Videre arbeid i kontrollutvalget:

EVENTUELT

REFERATSAK

Ref 03/23 Tilsynsrapport psykososialt barnehagemiljø

Vatnestrøm, 25. september 2023

Eierkommuner:

Bygland, Bykle, Evje og Hornnes,
Farsund, Flekkefjord, Hægebostad,
Iveland, Kvinesdal, Lindesnes,
Lyngdal, Sirdal, Valle, Åseral

Ansatte:

Daglig leder Willy Gill
Telefon: 90 95 62 46
E-post: willy.gill@asekretariat.no

Rådgiver Inger Lise Austrud

Telefon: 91 86 99 75
E-post: inger.lise.austrud@asekretariat.no

Agder Sekretariat

Sekretariat for kontrollutvalg i Agder

Lars Arnfinn Flatelid
Leder

Inger Lise Austrud
Utvalgssekretær

Forfall og inhabilitet bes meldt til Inger Lise Austrud, tlf 918 69 975 / ila@asekretariat.no
Kopi til: Ordfører, rådmann, revisor, Iveland kommune, Setesdølen, Finn Terje Uleberg
Varamedlemmer møter bare etter særskilt innkalling.

Agder Sekretariat

Kontrollutvalget i Iveland kommune

Sak 12/23

Møtedato:02.10.23

Saksbehandler: ILA

SAK 12/23 GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRA MØTE 08.05.23

Vedlegg:

Forslag til møteprotokoll fra møte 08.05.23

Bakgrunn for saken:

Forslag til protokoll fra møte 08.05.23 legges frem for godkjenning.

Forslag til vedtak:

1. Møteprotokoll fra kontrollutvalgets møte 08.05.23 godkjennes
2. Leder gis fullmakt til å undertegne møteprotokollen

IVELAND KOMMUNE – KONTROLLUTVALGET

MØTEBOK

Møte nr. 02/23

Tid: 08.05.23, kl. 13.00 – ca. kl. 15.00

Sted: Kommunehuset, møterom Framsjå

<u>Til stede:</u> Lars Arnfinn Flatelid, leder Linda Skripeland, nestleder Øyvind Skaiaa, medlem Svein Hillestad, varamedlem <u>Forfall:</u> Veronica Birkeland, medlem John Thomas Homme, medlem	<u>Andre til stede (hele eller deler av møtet):</u> Agder Sekretariat v/ Inger Lise Austrud Agder Kommunerevisjon IKS v/Tor Ole Holbek og Tommy Pytten Administrasjonen v/ Sten Albert Reisænen (rådmann) og Egil Mølland (styreleder SMG IKS).
--	--

Det var ikke merknader til innkalling og saksliste.

ORIENTERING:

Rådmann er invitert til møte for å orientere om:

- presentasjon årsregnskap og årsmeldingen.
- arbeidsforholdene og situasjon i skolen på Iveland med fokus på trussel- og voldsepisoder i skolen

SAKSLISTE

SAK 08/23	GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRA MØTE 06.02.23
SAK 09/23	ÅRSREGNSKAP FOR IVELAND KOMMUNE 2022
SAK 10/23	EIERSKAPSKONTROLL SETESDAL MILJØ OG GJENVINNING IKS
SAK 11/23	REVISOR ORIENTERER

FAST POST

Videre arbeid i kontrollutvalget:

EVENTUELT

REFERATSAKER

REF 01/23	NOTAT UTSATT INNLEVERING AV ÅRSOPPGJØR 2022
REF 02/23	ENDRING I VEDTEKTENE FOR NÆRINGS OG TILTAKSFOND

Underskrift

Lars Arnfinn Flatelid
Leder

Utskrift til: Kontrollutvalgets medlemmer, ordfører, rådmann og revisor.

ORIENTERING:

Administrasjonen orienterte utvalget om:

- presentasjon årsregnskap og årsmeldingen.
- arbeidsforholdene og situasjon i skolen på Iveland med fokus på trussel- og voldsepisoder i skolen.

SAK 08/23 GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRA MØTE 06.02.23

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

- 1. Møteprotokoll fra kontrollutvalgets møte 06.02.23 godkjennes*
- 2. Leder gis fullmakt til å undertegne møteprotokollen*

Saksfremstilling:

Saksbehandler: Inger Lise Austrud

Vedlegg:

Forslag til møteprotokoll fra møte 06.02.23

Bakgrunn for saken:

Forslag til protokoll fra møte 06.02.23 legges frem for godkjenning.

Forslag til vedtak:

1. Møteprotokoll fra kontrollutvalgets møte 06.02.23 godkjennes
2. Leder gis fullmakt til å undertegne møteprotokollen

SAK 09/23 ÅRSREGNSKAP FOR IVELAND KOMMUNE 2022

Kontrollutvalget vedtok følgende innstilling:

Uttalelse fra kontrollutvalget til kommunestyret:

Kontrollutvalget har behandlet Iveland kommunes årsregnskap og årsberetning for 2022. Agder Kommunerevisjon IKS har avgitt normalberetning uten spesielle merknader.

Basert på revisjonsberetningen har kontrollutvalget ingen spesielle merknader til kommunens årsberetning.

Kontrollutvalget er ikke kjent med andre forhold, fremkommet i dialog med revisor, som kunne hatt betydning for utvalgets uttalelse.

Kontrollutvalget anbefaler at kommunestyret godkjenner årsregnskapet og årsberetningen.

Saksfremstilling:

Saksbehandler: Inger Lise Austrud

Lover, forskrifter:

Lov om kommuner og fylkeskommuner m.m.
Budsjett- og regnskapsforskriften av 2019

Saksdokumenter vedlagt saken:

Foreløpig revisjonsberetning, datert 17. april 2023
Revisjonsberetning, datert 2. mai 2023
Årsregnskapet og årsberetning 2022 (vedlegg i epost)

Saksopplysninger:

Kommunens årsregnskap viser et netto driftsresultat på kr 10 862 331.

Revisor har avgitt normal revisjonsberetning uten forbehold eller presiseringer.

I revisjonsberetningen uttaler revisor seg om:

Revisjonen av årsregnskapet:

Revisors konklusjon :

Etter vår mening

- *oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og*
- *gir årsregnskapet i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til kommunekassen per 31. desember 2022, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.*

Øvrige lovmessige krav:

- Konklusjon om registrering og dokumentasjon
- Konklusjon om årsberetningen
- Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Revisjonen har gjennom sine handlinger ikke avdekket forhold som er av en slik art at de har betydning for konklusjonene på øvrige lovmessig krav.

For nærmere informasjon vises det til revisjonsberetningen.

Uttalelser fra kontrollutvalget:

Kontrollutvalget skal avgi uttalelser til følgende:

- Kommunekassens årsregnskap og årsberetning
- Konsolidert årsregnskap
- Kommunale foretak (årsregnskap og årsberetning)
- Lånefondet (årsberetning kan inngå i kommunekassens årsberetning)

Som oftest vil det være hensiktsmessig med en samlet uttalelse til kommunekassens årsregnskap, konsolidert årsregnskap og årsberetning. Kontrollutvalget avgir ikke uttalelse til politisk råd og kommunalt oppgavefellesskap, med mindre revisor har avgitt revisjonsberetning.

Når det gjelder Iveland kommune skal kontrollutvalget kun avgi uttalelse til kommunekassens årsregnskap og årsberetning.

Behandling av årsregnskapet

Behandling av årsregnskap og årsberetning vil være som følger.

- Kommunedirektør avlegger årsregnskapet innen 22.02.23
- Kommunedirektør utarbeider årsberetning innen 31.03.23
- Revisor avgir revisjonsberetning til kommunestyret innen 15.04.23
- Kontrollutvalget avgir uttalelse om årsregnskapet til kommunestyret
- Formannskapet innstiller overfor kommunestyret om godkjenning og disponering (Kontrollutvalgets uttalelse skal foreligge når formannskapet behandler årsregnskapet)
- Kommunestyret godkjenner årsregnskapet innen 30.06.23

Vurderinger:

Revisor sendte ut foreløpig revisjonsberetning da årsregnskap og årsberetning ikke var ferdig innenfor de fastsatte fristene. Rådmann informerte også om dette i januar. Revisor vil være til stede i kontrollutvalgets møte og kan svare på eventuelle spørsmål.

Jeg vil anbefale kontrollutvalget å avgi en standard uttalelse til årsregnskapet og årsberetningen for 2022.

Forslag til innstilling:

Uttalelse fra kontrollutvalget til kommunestyret:

Kontrollutvalget har behandlet Iveland kommunes årsregnskap og årsberetning for 2022. Agder Kommunerevisjon IKS har avgitt normalberetning uten spesielle merknader.

Basert på revisjonsberetningen har kontrollutvalget ingen spesielle merknader til kommunens årsberetning.

Kontrollutvalget er ikke kjent med andre forhold, fremkommet i dialog med revisor, som kunne hatt betydning for utvalgets uttalelse.

Kontrollutvalget anbefaler at kommunestyret godkjenner årsregnskapet og årsberetningen.

SAK 10/23 EIERSKAPSKONTROLL SETESDAL MILJØ OG GJENVINNING IKS

Kontrollutvalget vedtok følgende innstilling:

Kommunestyret tar rapporten «Eierskapskontroll Setesdal Miljø og Gjenvinning IKS» fra Agder Kommunerevisjon IKS til orientering.

Kommunestyret ber kommunen/ eierrepresentant/ selskapet følge opp anbefalingene i rapporten.

Kommunestyret ber kommunen/ eierrepresentant/ selskapet rapportere skriftlig til kontrollutvalget om hvordan revisors anbefalinger er fulgt opp innen 10. september 2023.

Saksfremstilling:

Saksbehandler: Inger Lise Austrud

Vedlegg:

Rapport fra Agder Kommunerevisjon IKS, datert april 2023.

Saksopplysninger:Generelt:

Eierskapskontroll er en del av kontrollutvalgets kontrollvirksomhet, jf. kommunelova § 23-4. Eierskapskontroll er en av de lovpålagte oppgavene til kontrollutvalget og utvalget skal se til at det blir gjennomført kontroll med den som utøver kommunens eierinteresse og utøver myndigheten på den måte som er fastsatt i den aktuelle virksomheten. I kontrollen inngår også en vurdering av den som utøver eierinteressene gjør dette i samsvar med kommunens vedtak og forutsetninger for forvaltningen av kommunens eierinteresser.

Det å bidra til forbedring er et viktig aspekt for kontrollutvalget ved gjennomføring av eierskapskontroll.

Setesdal Miljø og Gjenvinning IKS er prioritert i plan for eierskapskontroll for gjeldende periode. Kontrollutvalget bestilte denne eierskapskontrollen i oktober 2021. Prosjektplan ble godkjent i møte i november 2021.

Agder Kommunerevisjon leverte endelig rapport fra prosjektet i slutten av april 2023.

Setesdal Miljø og Gjenvinning IKS er et interkommunalt selskap eid av kommunene Bykle, Valle, Bygland, Evje og Hornnes og Iveland. Formålet med selskapet er å ta vare på alt avfall i regionen på en miljømessig, teknisk og økonomisk forsvarlig måte, ved at kommunene overfører dette ansvaret til selskapet.

Bakgrunn og problemstilling:

Følgende problemstilling ligg til grunn for prosjektet:

«Utøves kommunens eierinteresser i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring?»

Problemstillinga er besvart ved å innhente informasjon knytt til mellom anna: (utdrag fra rapporten)

- *Stiftelsesdokumenter*
- *Hvilke føringer og rutiner har kommunen for eieroppfølging av selskapet?*
- *I hvilken grad følges de vedtatte prinsippene for eierstyring overfor selskapet?*
- *Er det utarbeidet egen eierstrategi for Setesdal Miljø og Gjenvinning IKS?*
- *Hvem er valgt som eierrepresentant fra kommunen til representantskapet til selskapet?*
- *Har eier rutiner for dialog med selskapet utover det som skjer i representantskapet?*
- *Hvilken informasjon og rapportering får kommunen som eier fra selskapet?*
- *Gjennomføres det eiermøter mellom kommunen som eier og selskapet?*
- *Har kommunen etablert rutiner for evaluering av sine eierinteresser?*
- *Har eier opprettet en valgkomite?*
- *På hvilket grunnlag velges styremedlemmer?*
- *I hvilken grad evalueres styret og er det tegnet styreforsikring?*

Rapporten har på vanlig måte vært på høring hos kommunedirektør, styret og selskap. Høringssvarene er på s. 26 i rapporten.

Revisjonen vil presentere rapporten i møte. Daglig leder og styreleder i selskapet er og invitert til møte.

Hovedfunn og konklusjon:

Revisor konkluderer med: (utdrag fra rapporten)

Undersøkelsen viser at det gjøres mye bra eieroppfølging i kommunen. Det er revisjonens konklusjon at med unntak av noen lovbestemmelser så utøves eieroppfølgingen i hovedsak i samsvar med aktuelle lovbestemmelser og kommunestyrets vedtak.

Det er lagt til rette for et klart skille mellom monopolvirksomhet og konkurransevirksomhet noe revisjonen påpeker er viktig. Sentrale folkevalgte representerer eierkommunene i representantskapet og sakspapirer sendes ut med god nok frist før møtene i representantskapet for å nevne noe.

Revisjonen mener imidlertid at det er grunnlag for å gi anbefalinger basert på normer for god eierstyring og KS sine anbefalinger. Revisjonen vil av denne grunn komme med 11 anbefalinger i pkt 7 i rapporten.

Revisors anbefalinger:

Revisor kjem med følgende anbefalinger:

- Revisjonen anbefaler kommunen at det gis god folkevalgtopplæring om eierskap og eierstyring, jf pkt 5.3.
- Revisjonen anbefaler at i og med at det utarbeides eierskapsmeldinger i hver valgperiode jf koml § 26-1, så bør man foreta en årlig rapportering til kommunestyret om økonomi og viktige saker i selskapet, jf pkt 5.4.
- Revisjonen anbefaler at selskapsavtalen oppdateres med lovhenvvisning etter ny kommunelov ved neste revisjon jf pkt 5.5.
- Revisjonen anbefaler at kommunen vurderer å avholde eiermøter ut over representantskapsmøtene, for å sikre gjensidig informasjon mellom eierkommune og selskap, jf pkt 5.6
- Revisjonen anbefaler at man etablere rutiner for vurdering og håndtering av habilitet i styret jf pkt 5.9.
- Revisjonen anbefaler at kommunen foretar en prinsipiell avklaring av godtgjøring for styreverv jf pkt 5.10.
- Innføre en ordning som sikrer at styreverv rutinemessig blir innmeldt i KS styrevervregister, jf pkt 5.11.
- Revisjonen anbefaler at rekruttering til styret ikke bør begrenses til kommunalt ansatte jf pkt 5.14
- Revisjonen anbefaler at det nedtegnes i eierstrategi at det skal gjennomføres årlige styreevalueringer, jf pkt 5.15.
- Revisjonen anbefaler at man ved revisjon av selskapsavtalen vurderer en ordning hvor man oppnevner numeriske vararepresentanter jf pkt 5.16.
- Revisjonen anbefaler at Iveland kontrollutvalg og kommunens revisor blir varslet fra kommunen om representantskapsmøter i SMG, jf. pkt 5.18.

For nærmere detaljer vises det til rapporten og til revisjonens presentasjon i møte.

Vurderinger:

Slik sekretariatet vurderer saka bør anbefalingene fra revisor blir fulgt opp for å få en forbedret eierstyring. Sekretariatet anser rapporten å svare ut kontrollutvalgets bestilling.

Det er kommunestyret som fatter vedtak i saken etter innstilling fra kontrollutvalget.

Det bør settes en frist for tilbakemelding til kontrollutvalget som gir tilstrekkelig tid til å foreta nødvendig oppfølging av anbefalingene.

Framlegg til innstilling:

Kommunestyret tar rapporten «Eierskapskontroll Setesdal Miljø og Gjenvinning IKS» fra Agder Kommunerevisjon IKS til orientering.

Kommunestyret ber kommunen/ eierrepresentant/ selskapet følge opp anbefalingene i rapporten.

Kommunestyret ber kommunen/ eierrepresentant/ selskapet rapportere skriftlig til kontrollutvalget om hvordan revisors anbefalinger er fulgt opp innen 10. september 2023.

SAK 11/23 REVISOR ORIENTERER

Behandling i møte:

Regnskapsrevisor er ferdig med årsoppgjørrevisjon 2022 og er nå i gang med planleggingsfasen for revisjon 2023.

Arbeidet med bestilte risiko- og vesentlighetsvurderinger er i gang.

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

Kontrollutvalget tar informasjonen fra revisor til orientering.

Saksfremstilling:

Saksbehandler: Inger Lise Austrud

Bakgrunn for saken:

Det er kontrollutvalgets ansvar å påse at det blir gjennomført revisjon i kommunen.

Revisor orienterer løpende gjennom året om relevante saker og temaer. På denne måten holder kontrollutvalget seg informert om det løpende revisjonsarbeidet.

De temaer revisor orienterer om vil bli protokollført.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar informasjonen fra revisor til orientering.

FAST POST

Videre arbeid i kontrollutvalget: Neste møte i kontrollutvalget 26.06.23.

EVENTUELT

REFERATSAKER

REF 01/23 NOTAT UTSATT INNLEVERING AV ÅRSOPPGJØR 2022

REF 02/23 ENDRING I VEDTEKTENE FOR NÆRINGS OG TILTAKSFOND

Kontrollutvalget tar referatsakene til orientering.

Agder Sekretariat

Kontrollutvalget i Iveland kommune

Sak 13/23

Møtedato: 02.10.23

Saksbehandler: ILA

SAK 13/23 OVERORDNET REVISJONSSTRATEGI 2023 IVELAND KOMMUNE

Vedlegg:

Overordnet revisjonsstrategi 2023 fra Agder Kommunerevisjon IKS datert 06.09.23

Bakgrunn for saken:

I følge kommuneloven § 23-2, 1.ledd bokstav a, skal kontrollutvalget se til at kommunens regnskap blir revidert på en betryggende måte.

I forskrift om kontrollutvalg og revisjon §3 står det at kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og blant annet se til at:

- a) kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte*
- b) regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruks og avtaler med revisor*

Orientering om overordnet revisjonsstrategi og revisjonens risikovurdering er et viktig ledd i kontrollutvalgets arbeid med å følge opp påse-ansvaret i forhold til regnskapsrevisor.

Overordnet revisjonsstrategi omfatter hele kommunen og beskriver revisjonens formål, foreløpig risikovurdering, kommunens økonomi, informasjon om kommunens risikostyring og økonomiske internkontroll, fastsetting av vesentlighetsgrense og revisjonsplan. Strategien er det overordna planleggingsdokumentet for gjennomføring av regnskapsrevisjon.

Revisjonen vil gjennomgå revisjonsstrategien i møte og svare på eventuelle spørsmål.

Vurderinger:

Formålet med kontrollutvalgets behandling av overordnet revisjonsstrategi er i hovedsak å ivareta kontrollutvalgets påse-ansvar i forhold til regnskapsrevisjon.

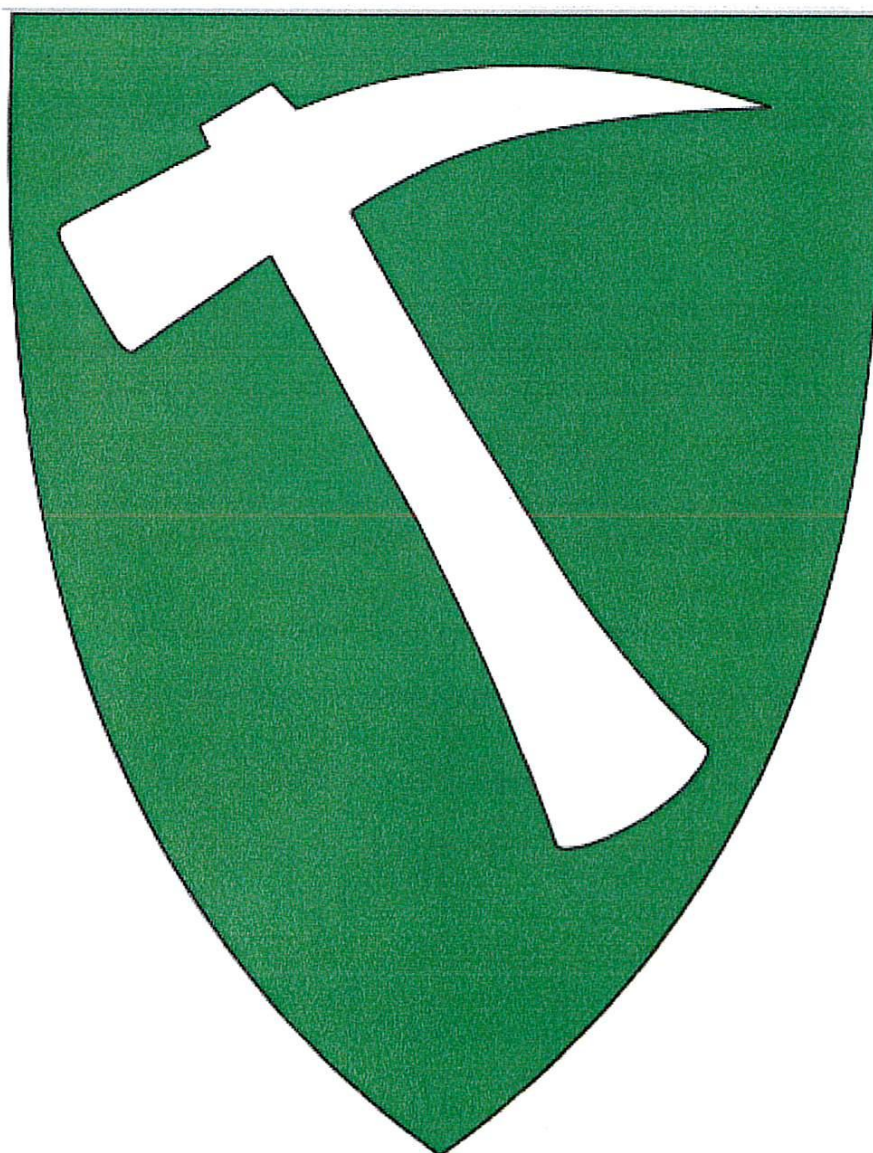
Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar overordnet revisjonsstrategi 2023 for Iveland kommune til orientering.

OVERORDNET REVISJONSSTRATEGI

REGNSKAPSREVISJON 2023

IVELAND KOMMUNE

AGDER KOMMUNEREVISJON IKS

Innhold

1	Innledning.....	3
2	Revisjonens formål.....	3
3	Foreløpig risikovurdering.....	4
3.1	Kommunens økonomi.....	4
3.1.1	Drift	4
3.1.2	Investeringer.....	5
3.2	Viktige utfordringer	6
3.3	Kommunens risikostyring og økonomisk intern kontroll.....	6
4	Fastsettelse av vesentlighetsgrense	7
5	Revisjonsplan	7
6	Avslutning	7

1 Innledning

Formålet med dokumentet er å informere kontrollutvalget på et overordnet nivå om den revisjonsstrategi en har lagt for regnskapsåret 2023. I henhold til god revisjonsskikk er planen for revisjonen dynamisk for å ta hensyn til eventuelle endringer.

Revisor skal følge lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i sitt arbeid. De bestemmelser / retningslinjer revisor skal følge består primært av:

- Kommuneloven av 22.06.2018 med forskrifter
- Forskrift om kontrollutvalg og revisjon
- Internasjonale revisjonsstandarder (International Standards on Auditing – ISA)
- God kommunal revisjonsskikk

Revisjon av kommunen utgjør i henhold til kommuneloven tre hovedoppgaver:

- regnskapsrevisjon,
- forvaltningsrevisjon og
- eierskapskontroll.

I tillegg skal det utføres forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen..

Agder Kommunerevisjon IKS er valgt som revisor og skal levere disse tjenestene til kommunen.

Overordnet revisjonsstrategi er det overordnede planleggingsdokument for gjennomføring av regnskapsrevisjon. Formålet med overordnet revisjonsstrategi er å dokumentere tilstrekkelige og effektive revisjonshandlinger i forbindelse med regnskapsrevisjon. Revisjonsstandarden «ISA 300 Planlegging av revisjon av et regnskap» ligger til grunn for dette dokumentet.

Vi er av den oppfatning at denne overordnede revisjonsstrategien, sammen med våre øvrige muntlige og skriftlige rapporteringer, dekker kravene som stilles til dokumentasjon av vårt arbeid. Dette dokumentet er også utarbeidet slik at det kan hjelpe kontrollutvalget med å oppfylle sitt tilsyns- og påseansvar.

2 Revisjonens formål

Formålet med regnskapsrevisjon er å bekrefte at årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

Revisor konkluderer på regnskapsrevisjon gjennom revisors beretning. I revisors beretning uttaler revisor seg med høy, men ikke absolutt, sikkerhet om følgende forhold:

- om årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir det alt vesentlige dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Iveland kommune per 31. desember, og at resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.
- om opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er i samsvar med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter
- om ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunen regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

I revisors beretning uttaler en seg også med moderat sikkerhet om følgende forhold:

- om det i årsberetningen er gitt dekkende redegjørelse for budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av midlene.

Revisor skal opparbeide seg en forståelse av kommunen, dens virksomhet og omgivelser, herunder også kommunens interne kontroll. Revisor må også vurdere hvorvidt innhentet informasjon tyder på at det foreligger misligheter. Dette følger av «ISA 240 Misligheter og feil» at revisor gjennom revisjonen skal bidra til å forebygge og avdekke misligheter. Begrepet misligheter benyttes primært om tilsiktede handlinger. Det er særlig to typer tilsiktede handlinger som er relevante for revisor; uredelig regnskapsrapportering og underslag av eiendeler. Dersom det konstateres misligheter ved revisjon eller på annen måte, skal revisor straks sende en foreløpig innberetning til kontrollutvalget. Når saksforholdet er nærmere avklart skal revisor sende nummerert brev til kontrollutvalget med kopi til rådmannen¹.

3 Foreløpig risikovurdering

Revisjonsstandarden «ISA 315 Identifisering og vurdering av risikoen for vesentlig feilinformasjon gjennom forståelse av enheten og dens omgivelser» inneholder krav for hvilke handlinger revisor skal utføre for å danne grunnlag for å identifisere og anslå risikoer for vesentlig feilinformasjon i regnskapet.

Revisor gjennomfører risikoanalyse av kommunen for å kartlegge om det er områder hvor det foreligger risiko som kan medføre vesentlige feil i regnskapet. Gjennom risikoanalyser vurderes risiko på de ulike områder, og resultatet av analysene har betydning for omfanget og valget av revisjonshandlinger som skal utføres.

Kommunen er en stabil virksomhet, med faste oppgaver som skal løses innenfor budsjettets rammer. Rammene for kommuner er avhengig av nivået på overføring fra statsbudsjettet (rammetilskudd og inntekstutjevning) og skatteinntektene.

3.1 Kommunens økonomi

3.1.1 Finansielle måltall

Det er i kommuneloven § 14-2 gitt at kommunestyret skal vedta finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi. Kommunestyret vedtok i sak 52/20 følgende økonomiske måltall:

- Netto driftsresultat på minst 1% av driftsinntekter
- Lånegjeld ekskl startlån og fin.leasingavtaler skal ikke overstige 60% av brutto driftsinntekter
- Disposisjonsfondet bør være på 10% av brutto driftsinntekter. Fri egenkapital skal ikke gå under 10 mill. kr i budsjettåret slik at likviditeten bevares.

Per 31.12.22 fremkommer det følgende tall

Måltall	Fastsatt mål	Per 31.12.22	
Netto driftsresultat	Minst 1 %	6,3 %	Mål oppnådd
Lånegjeld	Maksimalt 60 %	54,1 %	Mål oppnådd
Disposisjonsfond	Minst 10 % / min 10 mill.	33,7 % / 58 mill.	Mål oppnådd

¹ Kommuneloven § 24-7

Kommunen har per 31.12.22 oppnådd alle sine vedtatte finansielle måltall.

3.1.2 Drift

Kommunens driftsregnskap viste i 2022 et positivt netto driftsresultat på kr 10,8 mill, regulert budsjett for 2022 viste kr – 1,7 mill.

Netto driftsresultat viser hvor mye som kan disponeres til avsetninger og investeringer etter at driftsutgifter, renter og avdrag er betalt. Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi² anbefaler at netto driftsresultat for kommunesektoren som helhet over tid bør utgjøre om lag 1,75 %.

Netto driftsresultat for Iveland kommune utgjorde 6,3 %³ i 2022.

Hovedårsakene til bedre netto driftsresultat enn regulert budsjett skyldes merinntekter rammetilskudd 3,2 mill samt mindreforbruk på enhetene med kr 6,9 mill.

Kommunen synes å ha god kontroll på driften.

3.1.3 Investeringer og finansiering

Kommunen har budsjettert med kr 14,4 mill. i investeringer i varige driftsmidler i 2023, finansieres ved mva-kompensasjon kr 1,2 mill, overføring fra driftsregnskapet kr. 3,1 mill og bruk av lån 10,1 mill.

De største investeringsprosjekter er:
(i hele 1 000 kr)

Prosjekt	2023
Infrastruktur næringstomt Skaiaa	2 500
Ombygging av tannlegekontoret	1 100
Oppgradere til LED belysning	1 300
Tilkobling av boliger på Bergøya til off V/A	2 500

Basert på erfaring fra tidligere års revisjon foreligger det ikke forhold som indikerer særskilt risiko knyttet til investeringer.

3.1.4 Langsiktig gjeld

Kommunens langsiktige gjeld, eksklusive pensjonsforpliktelser er på kr 93,1 mill. pr. 31.12.22. Kommunestyret har vedtatt et måltall om at lånegjeld eksl startlån og fin.leasingavtaler ikke skal overstige 60% av brutto driftsinntekter, per 31.12.22 utgjorde disse lån 54,1 % av driftsinntektene.(60,4% i 2021)

Det er i 2023 budsjettert med kr 10,1⁴ mill. i låneopptak og det er budsjettert å betale kr 3,9 mill. i avdrag.

Kommunen holder seg innenfor kommunelovens bestemmelser om maksimal avdragstid.

² Rapport fra Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi – juni 2021

³ Av sum driftsinntekter

⁴ Eksl. startlån

3.1.5 Likviditet

For å ha god likviditet, bør kontantbeholdningen være minst 1/12 av omsetningen og forholdet mellom omløpsmidler og forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld bør ikke være lavere enn 2.

Kontantbeholdning per 31.12.2022 var kr 80,6 mill., og forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld var 3,8.

Kommunens likviditet synes tilfredsstillende.

3.2 Viktige utfordringer

- Negativ befolkningsvekst og demografiutviklingen vil gi kommunen store kostnader og tapte inntekter⁵.
- Kommuner med inntekter fra kraftproduksjon vil i 2023 få økte inntekter. Hvor mye det blir og fremtidig utvikling er ennå usikkert⁶.
- Økning i utgifter forventes høyere enn økning i inntekter. Kommunen må derfor forvente å benytte fondsmidler til å balansere budsjettet for 2024.
- Iveland har et høyt antall innbyggere i alderen 18-67 år som står utenfor arbeidslivet

3.3 Kommunens risikostyring og økonomisk intern kontroll

Revisor skal opparbeide seg en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen.

Den interne kontrollen kan igjen deles inn i følgende komponenter:

- Kontrollmiljø
- Kommunen risikovurderingsprosess
- Informasjonssystemer
- Kontrollaktiviteter
- Overvåking av kontroller.

KRD kom i 2010 ut med 85 anbefalinger til styrket egenkontroll i kommuner og kommuner. KS har gitt veiledninger⁷ til bruk for kommunens arbeid med intern kontroll basert på disse anbefalingene.

Iveland kommune har etablert interne kontrollrutiner på en rekke områder. Revisor gjennomgår disse løpende de gjennom året i revisjonsarbeidet. Vesentlige rutiner for vårt arbeid er kommunens interne retningslinjer, regnskaps -og budsjettoppfølging og rutiner rundt attestasjon og anvisning. Rådmannen gir årlig tilbakemelding på den interne kontrollen i sitt svar på forespørsel til ledelsen fra revisjonen.

Det rapporteres fra rådmannen til kommunestyret i to tertialrapporter i tillegg til årsregnskapet.

⁵ Rådmannens forslag til budsjett 2023, side 4

⁶ Rådmannens forslag til budsjett 2023, side 4

⁷ Orden i eget hus – Kommunedirektørens egenkontroll, april 2020

4 Fastsettelse av vesentlighetsgrense

Revisor skal ikke være opptatt av bagatellmessige forhold, og vil planlegge å utføre revisjonen med sikte på å avdekke eventuelle vesentlige feil eller mangler. Det følger av «ISA 320 Vesentlighet ved planlegging og gjennomføring av en revisjon» at revisor ved utarbeidelse av den overordnede revisjonsstrategien skal fastsette en vesentlighetsgrense for regnskapet totalt sett. Med vesentlig menes her at årsregnskapet ikke inneholder feilinformasjon som ville fått brukerne av årsregnskapet til å treffe en annen beslutning dersom feilinformasjonen ikke var tilstede.

Vesentlighetsbegrepet brukes av revisor både ved planlegging og utførelse av revisjon. Begrepet er også sentralt ved evaluering av virkningen av identifisert feilinformasjon på revisjonen og av eventuell ikke-korrigert feilinformasjon i regnskapet. Vesentlighetsgrensen er sentral ved utarbeidelse av en konklusjon på regnskapet. I en normal revisjonsberetning sier revisor at *«årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling»*.

5 Revisjonsplan

Med basis i overordnet revisjonsstrategi blir det utarbeidet revisjonsplan. Revisjonsplanen angir de enkelte revisjonshandlinger som revisor skal utføre. Revisjonsplanen er revisjonens interne arbeidspapirer og skal ikke behandles politisk.

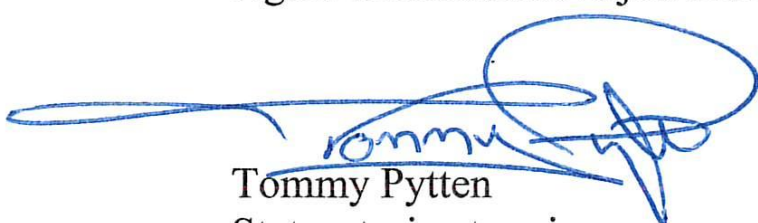
6 Avslutning

Den overordnede revisjonsstrategiens risiko- og vesentlighetsvurderinger bygger på en foreløpig vurdering av bl.a. erfaring, historisk regnskapsmateriell og den interne kontroll som foreligger.

Det videre arbeidet med regnskapsrevisjonen kan avdekke forhold som kan medføre endringer i revisjonsstrategien. Vesentlige endringer dokumenteres.

Kristiansand, 6. september 2023

Agder Kommunerevisjon IKS

Tommy Pytten
Statsautorisert revisor

Agder Sekretariat

Kontrollutvalget i Iveland kommune

Sak 14/23

Møtedato: 02.10.23

Saksbehandler: ILA

SAK 14/23 FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL 2022

Vedlegg:

Attestasjonsuttale fra Agder Kommunerevisjon IKS datert 29.06.23

Tilbakemelding forenklet etterlevelsesk kontroll fra Agder Kommunerevisjon datert 29.06.23

Bakgrunn for saken:

Revisor har utført et attestasjonsoppdrag i forbindelse med Iveland kommunes etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen knyttet til området kapitalvarer – justering.

Følgende forhold er kontrollert for fem utvalgte byggeprosjekt:

- *Dokumentasjon og anskaffelse og fremstilling av kapitalvarer, jf. Merverdiavgiftsforskriften § 9-1-2*
- *Dokumentasjon av bruken av kapitalvarer, jf. Merverdiavgiftsforskriften § 9-1-3*
- *Tilfredsstillende rutine for oppbevaring av dokumentasjon knyttet til anskaffelse og fremstilling av kapitalvarer, da det her foreligger inntil 15 års oppbevaringstid, jf. Merverdiavgiftsforskriften § 9-1-2, 3. ledd*

Uttalelsen gir moderat sikkerhet for konklusjonen, altså er det ikke like strenge beviskrav som til en revisjonsberetning.

Saksopplysninger:

Kommunestyret skal se til at uavhengig instans med kunnskap om økonomiforvaltningen vurderer rutinene. Kommunestyret skal og se til at slike rutiner er etablert og overholdt. Kontrollutvalget er kommunestyrets tilsynsorgan og det ligger til utvalget å føre tilsyn med kommunens forvaltning på kommunestyrets vegne.

Revisor legger kontrollutvalget på kopi på tilbakemelding til rådmann. Her peker revisor på forhold en vil gjøre oppmerksom på. Forholdene er ikke av ei slik karakter at de påvirker revisors konklusjon i saken.

For øvrig er revisors konklusjon som følger:

Konklusjon:

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Iveland kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd de kontrollerte bestemmelsene i Merverdiavgiftsforskriften §§ 9-1-2 og 9-1-3.

Vurderinger:

Forenklet etterlevelsesk kontroll erstatter ikke den ordinære regnskapsrevisjon eller forvaltningsrevisjon, men kan sees på som et supplement. For kontrollutvalgets del er ansvaret avgrenset til å se til at det blir gjennomført, og holde seg orientert om risiko- og vesentlighetsvurdering samt resultatet fra kontrollen.

Forenklet etterlevelseskontroll styrker kontrollutvalgets grunnlag for å ivareta sitt ansvar for å føre kontroll med at økonomiforvaltningen er i samsvar med bestemmelser og vedtak.

Rådmann er ansvarlig for å etablere administrative rutiner som sørger for at økonomiforvaltningen er i tråd med bestemmelser og vedtak, og at økonomiforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll.

Revisor vil i møtet orientere om resultatet av forenklet etterlevelseskontroll og svare på eventuelle spørsmål.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar revisors attestasjonsuttale fra forenklet etterlevelseskontroll til orientering.

Til kontrollutvalget i Iveland kommune

Uavhengig revisors attestasjonsuttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen.

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Iveland kommunes etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på følgende områder:

Kapitalvarer – justering.

Kontroll av etterlevelse av følgende forhold for fem utvalgte byggeprosjekter:

- Dokumentasjon og anskaffelse og fremstilling av kapitalvarer, jf. Merverdiavgiftsforskriften § 9-1-2
- Dokumentasjon av bruken av kapitalvarer, jf. Merverdiavgiftsforskriften §9-1-3
- Tilfredsstillende rutine for oppbevaring av dokumentasjon knyttet til anskaffelse og fremstilling av kapitalvarer, da det her foreligger inntil 15 års oppbevaringstid, jf. Merverdiavgiftsforskriften § 9-1-2, 3.ledd

Kriterier er hentet fra:

Merverdiavgiftsforskriften §§9-1-2 og 9-1-3.

Vi har kontrollert perioden fra prosjektenes byggestart til 31.12.2022.

Ledelsens ansvar for etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen

Kommunedirektøren er ansvarlig for å etablere administrative rutiner som sørger for at økonomiforvaltningen utøves i tråd med bestemmelser og vedtak, og at økonomiforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll.

Vår uavhengighet og kvalitetskontroll

Vi har utført oppdraget i samsvar med etiske retningslinjer for revisjonsselskapet, som inneholder uavhengighetskrav og andre krav basert på grunnleggende prinsipper om integritet, objektivitet, faglig kompetanse og tilbørlig aktsomhet, fortrolighet og profesjonell opptreden.

AGDER KOMMUNEREVISJON IKS

I samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQM 1 Kvalitetskontroll for revisjonsfirmaer som utfører revisjon og forenklet revisorkontroll av regnskaper samt andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester) har Agder Kommunerevisjon IKS et tilstrekkelig kvalitetskontrollsystem, herunder dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering.

Våre oppgaver og plikter

Vår oppgave er å avgi en uttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på grunnlag av bevisene vi har hentet inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med kommunelovens regler og RSK 301 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. Standarden krever at vi planlegger og gjennomfører oppdraget for å oppnå moderat sikkerhet for hvorvidt det foreligger vesentlige feil eller mangler ved etterlevelse av bestemmelser og vedtak i kommunens økonomiforvaltning på det området vi har foretatt forenklet etterlevelseskontroll.

Vi baserer oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering som er lagt frem for kontrollutvalget.

Utføring av et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet i henhold til RSK 301, innebærer å utføre handlinger for å innhente bevis for at bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen etterleves. Typen, tidspunktet for og omfanget av de valgte handlingene er gjenstand for revisors skjønn. Moderat sikkerhet har klart lavere sikkerhetsgrad enn betryggende sikkerhet, og vi gir derfor ikke uttrykk for samme nivå av sikkerhet som i en revisjonsberetning.

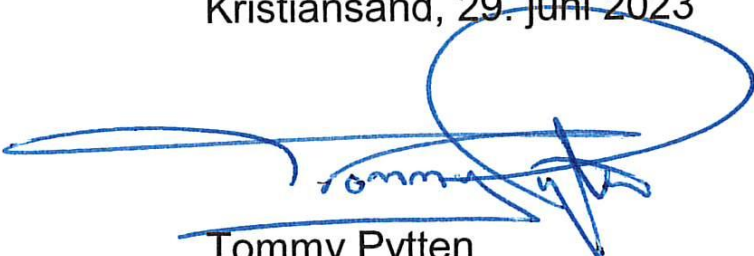
Vi mener at vi har innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Iveland kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd de kontrollerte bestemmelsene i Merverdiavgiftsforskriften §§ 9-1-2 og 9-1-3.

Denne uttalelsen er utelukkende utarbeidet for å gi kontrollutvalget et bedre grunnlag for å ivareta sitt påse ansvar med økonomiforvaltningen og til Iveland kommunes informasjon, og er ikke nødvendigvis egnet til andre formål.

Kristiansand, 29. juni 2023

Tommy Pytten
statsautorisert revisor

Iveland kommune
v/ kommunedirektør

Kristiansand, 29. juni 2023

Tilbakemelding etter forenklet etterlevelseskontroll 2022

Vi viser til utført forenklet etterlevelseskontroll for 2022 for Iveland kommune vedrørende økonomiforvaltningen og området kapitalvarer – justering.

Basert på de utførte handlingene og innhentede revisjonsbevis, er vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Iveland kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd de kontrollerte bestemmelsene i merverdiavgiftsforskriften §§ 9-1-2 og 9-1-3. Vi avga her uttalelse datert 29.06.2023 til kontrollutvalget uten presiseringer eller forbehold.

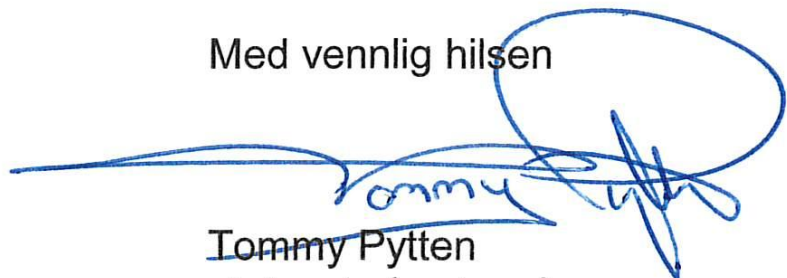
Vår gjennomgang avdekket følgende forhold vi vil gjøre oppmerksom på. Forholdene er ikke av en slik karakter at det påvirker vår konklusjon på uttalelsen.

- Vi anbefaler at det innarbeides rutiner for utarbeiding av oppstillinger i tråd med forskriften etter en fastsatt mal, og senest ved ferdigstillelse av byggeprosjektet (selv om det er mulig å innhente dette i ettertid). Dette for å sikre at man enkelt kan hente ut disse opplysningene om justeringsplikt skulle inntreffe noen år etter ferdigstillelse. Utarbeidelsen av oppstillingen ved ferdigstillelse av byggeprosjektene reduserer risikoen for at detaljkunnskaper ved prosjektet går tapt ved fremtidige personalendringer.
- Av forskriftens §9-1-2, 1. ledd, pkt f) følger at fradragsretten skal angis i prosent. Her menes hvor stor andel av anlegget som har fradragsrett (mellom 0 - 100%)

Dersom det skulle være spørsmål eller ønske om et møte med revisjonen om innholdet i brevet, er det bare å ta kontakt.

Vi ber om en skriftlig tilbakemelding på overnevnte forhold innen 15. august 2023.

Med vennlig hilsen

Tommy Pytten
statsautorisert revisor

Kopi: Kontrollutvalget

Agder Sekretariat

Kontrollutvalget i Iveland kommune

Sak: 15/23

Møtedato: 02.10.23

Saksbehandler: WG

SAK 15/23 BUDSJETT FOR KONTROLLARBEIDET I IVELAND KOMMUNE 2024

Vedlagte saksdokumenter:

1. Agder Kommunerevisjon IKS – delbudsjett Iveland 2024
2. Agder Sekretariat, vedtatt budsjett for 2024

Bakgrunn for saken:

Kommunen skal ha en forsvarlig revisjonsordning og et uavhengig sekretariat. Budsjettforslaget omfatter derfor lovpålagte oppgaver. Budsjettforslaget er delt inn i 3 hovedgrupper; kontrollutvalgets utgifter, utgifter til revisjonstjenester og til sekretariat.

Kommunal- og moderniseringsdepartementets Veileder om kontrollutvalgets rolle og oppgaver s. 16, sier bl.a. at: Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett. I budsjettet må kontrollutvalget synliggjøre kontrollutvalgets egne kostnader og kostnader knyttet til revisjonsaktiviteter.

Videre står det noe om hvem som kan gjøre endringer i kontrollutvalgets budsjett: Budsjettforslag fra kontrollutvalget kan bare endres av kommunestyret.

Grunnen til at kontrollutvalgets budsjett er i en særstilling, er at utvalget skal være fritt og uavhengig av de organene som utvalget skal kontrollere. Kontrollutvalgets budsjettforslag skal derfor uendret følge det samlede budsjettframlegget til kommunestyret, slik at kommunestyret ved budsjettbehandlingen har nødvendig informasjon om hvilket budsjett kontrollutvalget trenger for å utøve sin funksjon.

Når det gjelder betaling for tjenester som kjøpes av revisjonsselskapet og sekretariatet for kontrollutvalgene, fastsettes budsjettene for disse av hhv. representantskapet for revisjonen og av styret for sekretariatet og kan kun endres av disse.

Agder Sekretariat, vedtatt budsjett.

Driftstilskuddet skal dekke den normale aktiviteten i kontrollutvalget, fra saksbehandling til utsending av innkallinger og utskrifter, samt arkivhold med mer. Styret i Agder Sekretariat vedtok budsjettet i møte 20.06.23.

Agder Sekretariat har 13 eier- og deltakerkommuner etter kommunesammenslåingene fra 01.01.20, mens det tidligere var 16 kommuner.

Lønns- og prisveksten i 2023 ser ut til å bli høyere enn forventet. Det er stor usikkerhet knyttet til lønns- og prisutviklingen i 2024. Totalt sett er det lagt inn en vekst i budsjettet for 2024 på 5%.

I forbindelse med organisasjonsendring fra §27-samarbeid etter gammel kommunelov til kommunalt oppgavefellesskap etter ny kommunelov med virkning fra 01.11.23, er det også

innført ny modell for fordeling av sekretariatets utgifter. Kriteriene for fordeling av utgiftene er en fast andel, samt en variabel del som beregnes med utgangspunkt i antall innbyggere og antall møter i kontrollutvalgene. Det foretas avregning året etter budsjettåret slik at sekretariatets utgifter fordeles ut fra avlagt regnskap og oppdaterte tall for antall innbyggere og antall avholdte møter.

Det er budsjettert med fem møter i kontrollutvalget i 2024.

Den nye beregningsmodellen medfører at driftstilskuddet for Iveland kommune til Agder Sekretariat økes fra kr. 151.000 i 2023 til kr. 158.000 i 2024.

Vedtatt driftstilskudd for den enkelte deltakerkommune framkommer av tabellen nedenfor.

Tabell: Utvikling i deltakertilskudd

Deltakerkommune	Tilskudd 2024 (B)*	Tilskudd 2023	Tilskudd 2022
Evje og Hornnes	Kr. 175.000	Kr. 151.000	Kr. 140.500
Bygland	Kr. 157.000	Kr. 151.000	Kr. 140.500
Bykle	Kr. 156.000	Kr. 151.000	Kr. 140.500
Farsund	Kr. 216.000	Kr. 196.000	Kr. 181.900
Flekkefjord	Kr. 211.000	Kr. 196.000	Kr. 181.900
Hægebostad	Kr. 161.000	Kr. 151.000	Kr. 140.500
Iveland	Kr. 158.000	Kr. 151.000	Kr. 140.500
Kvinesdal	Kr. 190.000	Kr. 179.000	Kr. 179.000
Lindesnes	Kr. 319.000	Kr. 325.000	Kr. 311.300
Lyngdal	Kr. 233.000	Kr. 234.000	Kr. 218.200
Sirdal	Kr. 161.000	Kr. 151.000	Kr. 140.500
Valle	Kr. 157.000	Kr. 151.000	Kr. 140.500
Åseral	Kr. 155.000	Kr. 151.000	Kr. 140.500

*) Avrundet til nærmeste hele 1000 kr.

For nærmere informasjon vises det til vedlagte budsjettsak for Agder Sekretariat.

Agder Kommunerevisjon IKS:

I henhold til lov om interkommunale selskaper § 18 og 20 skal representantskapet vedta budsjett for kommende kalenderår og en gang i året vedta selskapets økonomiplan.

I henhold til selskapsavtalen tilligger det representantskapets myndighet å vedta budsjett og økonomiplan, herunder å bestemme den nærmere fordeling av utgiftene på den enkelte kommune og virksomhet. Vedtatt budsjett/økonomiplan skal oversendes eierne innen 10. oktober før budsjettåret for innarbeidelse i deltakerkommunenes årsbudsjett.

Sekretariatet har mottatt delbudsjett fra Agder Kommunerevisjon IKS der det er lagt inn en økning i revisjonstilskuddet på 5,5 % fra 2023 til 2024. Revisjonstilskuddet for 2024 utgjør kr. 665.000.

I ny kommunelov er revisor pålagt ny oppgave, å gjennomføre forenklet etterlevelseskontroll. Denne er budsjettert til 56.500 kr. Totalt tilskudd til revisjonen budsjetteres da til kr. 721.500

For ytterligere informasjon om budsjettet vises det til vedlagte utskrift av budsjettsaken og til eventuell informasjon fra revisor i møtet.

Kontrollutvalgets utgifter:

Budsjettet for kontrollarbeidet skal omfatte kontrollutvalgets samlede virksomhet. Som tidligere er det en egen post i budsjettforslaget til *godtgjørelser og tapt arbeidsfortjeneste m.m.* Denne posten er foreslått økt med kr 10.000.

Posten til *kurs og opplæring* av kontrollutvalgets medlemmer foreslås økt fra kr. 35.000 til kr. 50.000. Dette begrunnes med at det er vanlig at flere medlemmer reiser på den årlige kontrollutvalgskonferansen i regi av NKRF, generell prisstigning og ekstra behov til opplæring/kurs i og med at det første år i ny valgperiode..

Det er lagt inn en ny, mindre post til *bevertning* på kr. 5.000.

Til slutt er det posten andre konsulenttjenster. Denne posten blir årlig brukt av revisjonen til forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og andre undersøkelser. Denne posten har gjennom flere år blitt brukt til dette for å opprettholde nivået med to forvaltningsrevisjoner, en eierskapskontroll og ROV (risiko og vesentlighetsvurdering) i hver fireårsperiode. Beløpet for andre konsulenttjenster er som tidligere satt til kr 50.000.

Budsjettforslaget:

Det fremlagte budsjettforslag for kontrollarbeidet bygger på:

- Forrige års budsjettramme
- Delbudsjett for Iveland 2024 – Agder Kommunerevisjon IKS
- Vedtatt budsjett for Agder Sekretariat for 2024

Kontrollbudsjett Iveland kommune	Budsjettforslag 2024	Vedtatt budsjett 2023
Tilskudd til revisjonen	Kr. 721.500	Kr. 683.500
Kommunen sin del av sekretariatstjenester	Kr. 158.000	Kr. 151.000
Kontrollutvalgets utgifter:		
Møtegodtgjørelse og tapt arbeidsfortjeneste m.m.	Kr. 30.000	Kr. 20.000
Kurs og opplæring:	Kr. 50.000	Kr. 35.000
Beverting:	Kr. 5.000	Kr.
Andre konsulenttjenester	Kr. 50.000	Kr. 50.000
Totalbudsjett	Kr. 1.014.500	Kr. 939.500

Forslag til vedtak:

1. Kontrollutvalget tilrår en budsjettramme for kontrollarbeidet i Iveland kommune for 2024 på kr 1 014 500.
2. Kontrollutvalgets budsjettforslag skal uendret følge det samlede budsjettforslaget for kommunen til kommunestyret.

Kontrollutvalget i
Iveland kommune

Del-budsjett for kontroll- og tilsynsarbeid i Iveland kommune for 2024

Budsjettbehandlingen

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen. Kontrollutvalgets forslag til budsjettramme for kontroll- og tilsynsarbeid skal følge formannskapetets innstilling til kommunestyret.

Kontrollutvalgets leder har møte- og talerett i kommunestyret når utvalgets saker behandles.

Agder Kommunerevisjon IKS – møteforberedelse, deltakelse ved kontrollutvalgs- og kommunestyremøter samt fagkontakt med sekretær

Iht forskrift om revisjon plikter revisor å være tilstede i kommunestyret ved behandling av saker som har tilknytning til revisors oppdrag. Revisor deltar også ved kontrollutvalgets møter. Sekretæren for kontrollutvalget vil ha utstrakt behov for kontakt med revisjonen for informasjon/drøfting av saksforberedelse til møter. Revisjonens tidsforbruk til møteforberedelse og møtedeltakelse ved politiske møter samt nødvendig fagkontakt med sekretær inngår i revisjonstilskuddet.

Regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon - revisjonstilskudd

Det følger av Kommuneleien at kontrollutvalget skal påse at kommunen har regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.

Regnskapsrevisjon

Revisjonstilskuddet er basert på budsjettert tidsforbruk til bla løpende revisjon, årsoppgjørrevisjon og alle pliktige attestasjonsoppgaver. I tillegg vil evt mislighetssaker og varslingsaker inngå her.

Forvaltningsrevisjon

Agder Kommunerevisjon IKS utarbeidet i 2020 risiko og vesentlighetsvurdering som grunnlag til plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Risiko og vesentlighetsvurdering er basert på en gjennomgang av hele kommunens virksomhet hvor risiko og

vesentlighetsvurderingen vurderes utfra lav (L), middels (M) eller høy (H) og/eller en kombinasjon av disse. Analysen er utført av revisjonen etter bestilling fra kontrollutvalget og ble sammen med plan for forvaltningsrevisjon lagt frem for kommunestyret i sak 64/20. Analysen danner sammen med plan for forvaltningsrevisjon, grunnlag for kontrollutvalgets bestilling av forvaltningsrevisjon i perioden. Plan for forvaltningsrevisjon er dynamisk og behov for endringer vurderes fortløpende av kontrollutvalget.

Basert på risiko og vesentlighetsvurderingen og plan for forvaltningsrevisjon, så bestiller kontrollutvalget prosjekt for forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalget har bestilt og fått gjennomført forvaltningsrevisjonsprosjektet «Barn i lavinntektsfamilier i Iveland kommune».

Agder Kommunerevisjon IKS – Revisjonstilskudd 2023 – 2024;

Revisjonstilskuddet utgjør kr 665.000,-. Det er en økning i revisjonstilskuddet på ca 5,5 % fra 2023 til 2024. Økningen er i hovedsak ment å dekke lønns og prisvekst. Revisor er i ny kommunelov pålagt å gjennomføre forenklet etterlevelseskonsroll. Denne oppgave er budsjettet til kr 56.500,-.

Eierskapskontroll (forvaltningsrevisjon)

Det skal gjennomføres eierskapskontroll i kommunens hel/deleide selskaper. Agder Kommunerevisjon IKS utarbeidet i 2020 risiko og vesentlighetsvurdering som grunnlag for å gjennomføre eierskapskontroll/forvaltningsrevisjon. Analysen ble sammen med plan for eierskapskontroll behandlet av kommunestyret i sak 65/20. Analysen og plan for eierskapskontroll danner grunnlag for kontrollutvalgets bestilling av eierskapskontroll fra revisjonen. Kontrollutvalget har bestilt og fått gjennomført eierskapskontroll i Setesdal Miljø og Gjenvinning IKS.

Mål for kontrollene vil kunne være å vurdere om selskapene drives på en slik måte at kommunens målsetting med eierskapet ivaretas på en best mulig måte. Dette kan bety gode og effektive tjenester for kommunen, og gi en best mulig avkastning og ivaretagelse av samfunnsansvarlig forretningsdrift. Tilskuddet på eierskapskontroll inngår i revisjonstilskuddet.

Tallbudsjett - 2024 med noter

Vedlagt følger del-budsjett for 2024 for kontroll- og tilsynsarbeid i kommunen. De resterende budsjettposter, knyttet til kontrollutvalgets drift, utarbeides av kontrollutvalgets sekretær. Sekretæren fremmer også forslag til vedtak i saken.

Revisjonens tilskudd fra kommunen er beregnet etter medgått tid og en timepris tilnærmet selvkost.

Tor Ole Holbek
Revisjonsdirektør

Budsjettforslag for revisjon, selskapskontroll og revisjonens deltakelse ved politiske møter i 2024 – Iveland kommune

Tekst	Budsjett 2024	Note
Tilskudd Agder Kommunerevisjon IKS forberedelse, møtedeltakelse kontrollutvalg, kommunestyret mv.		1
Forenklet etterlevelseskontroll (ny lovpålagt oppgave)	56 500,00	2
Revisjonstilskudd Agder Kommunerevisjon IKS *	665 000,00	3
Sum	721 500,00	

* kr 683.500,- i budsjett for 2023 inkluderer ny lovpålagt oppgave (forenklet etterlevelseskontroll)

Noter:*Note 1*

Arbeid med revisjonens tid til forberedelse og deltakelse ved politiske møter samt arbeid og dialog med sekretariatet, inngår i revisjonstilskuddet.

Note 2

Revisor er i ny kommunelov pålagt å utføre forenklet etterlevelseskontroll. Denne oppgaven er det ikke tidligere budsjettet.

Note 3

Revisjonstilskuddet er beregnet til Kr 665.000,-, som dekker både regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Det er lagt til grunn en utgiftsøkning på ca 5,5 % for 2024, som i hovedsak er ment å dekke økt lønns og prisvekst. I beløpet inngår både regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Kristiansand, 21.09.23

Tor Ole Holbek
Revisjonsdirektør

Agder Sekretariat

Sekretariat for kontrollutvalg i Agder

Utskrift av styreprotokoll 20.06.23

SAK 07/23 BUDSJETT FOR 2024 - AGDER SEKRETARIAT

Behandling i møtet:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Budsjettet for Agder Sekretariat for 2024 vedtas med et totalbudsjett på kr. 2.458.000.
2. Deltakertilskuddet fra den enkelte kommune i 2024 settes til:

Deltakerkommune	Tilskudd 2024 (B)*
Evje og Hornnes	175.000
Bygland	157.000
Bykle	156.000
Farsund	216.000
Flekkefjord	211.000
Hægebostad	161.000
Iveland	158.000
Kvinesdal	190.000
Lindesnes	319.000
Lyngdal	233.000
Sirdal	161.000
Valle	157.000
Åseral	155.000

Vedlegg:

Generelt:

I vedtektene for Agder Sekretariat, § 10, har styret ansvar for å gjøre vedtak om årsbudsjett. Årsbudsjettet skal settes opp slik at det gir et realistisk bilde av virksomheten og det forventede økonomiske resultatet av driften. Årsbudsjettet skal fremmes for den enkelte kommune, slik at forslaget følger innstilling om årsbudsjett og økonomiplan til kommunestyret.

Ifølge § 3 i vedtektene skal sekretariatet drives i balanse, slik at inntekter fra kommunene dekker kostnadene.

2024 er det 20. driftsåret i Agder Sekretariat.

Agder Sekretariat har 13 eier- og deltakerkommuner etter kommunesammenslåingene fra 01.01.20, mens det tidligere var 16 kommuner.

Eierkommuner:

Bygland, Bykle, Evje og Hornnes,
Farsund, Flekkefjord, Hægebostad,
Iveland, Kvinesdal, Lindesnes,
Lyngdal, Sirdal, Valle, Åseral

Ansatte:

Daglig leder Willy Gill
Telefon: 90 95 62 46
E-post: willy.gill@asekretariat.no

Rådgiver Inger Lise Austrud
Telefon: 91 86 99 75
E-post: inger.lise.austrud@asekretariat.no

Agder Sekretariat

Sekretariat for kontrollutvalg i Agder

Selskapet hadde nullvekst i budsjettene i flere år. I budsjettet for 2022 ble det lagt inn en økning for å kompensere for pris- og lønnsvekst fra 2022 til 2023, samt for å delvis kompensere for tidligere års nullvekst. Særegent for 2022 var tilbakebetaling av oppstartstilskudd til sammenslåtte kommuner med kr. 120.000. Dette forklarer størsteparten av det negative resultatet som ble dekket ved bruk av disposisjonsfond.

Fra og med 2020 ble det innført ordning med deltakertilskudd basert på innbyggerantall. I forbindelse med vedtatt organisasjonsendring fra 01.11.23 er det vedtatt ny modell for beregning av deltakertilskudd basert på en fast andel pr. deltakerkommune, samt en variabel del basert på antall møter og antall innbyggere. Sekretariatets budsjetterte utgifter fordeles mellom deltakerkommunene og deltakertilskuddet betales forskuddsvis i 2 terminer. Det foretas avregning etter at årsregnskapet foreligger.

Tabellen nedenfor viser resultatutviklingen de senere år.

Tabell: Regnskapene 2019 -2022 med resultatutvikling

	2022	2021	2020	2019
Sum driftsinntekter	2 249 254	2 132 000	2 154 984	2 080 000
Sum driftsutgifter	2 447 932	2 193 248	2 194 086	2 116 787
Brutto driftsresultat	- 198 678	-61 248	-39 102	-36 787
Finansinntekter	29 658	7 848	9 510	30 787
Netto driftsresultat	- 169 020*	-53 400	-29 592	-6 000

*) Særegent for 2022 var tilbakebetaling av oppstartstilskudd til sammenslåtte kommuner med kr. 120.000. Dette forklarer størsteparten av det negative resultatet som ble dekket inn ved bruk av disposisjonsfond.

Lønnsutgifter inkl. pensjon og arbeidsgiveravgift.

Lønn og sosiale kostnader utgjør om lag 88% av selskapets driftsutgifter. Prognosen for årslønnsvekst fra SSB for 2024 er på 4,9%, mot 5,3% for 2023.

Øvrige driftsutgifter.

Denne posten utgjør om lag 12% av driftsutgiftene og dekker blant annet husleie, kurs/opplæring, kontingenter/medlemskap/abonnementer, telefon/bredbånd og div. IT. Denne posten må budsjetteres noe opp. Det skyldes ikke minst krav til obligatorisk etterutdanning, jf. krav fra NKRF. Hver medarbeider skal i løpet av en 3-årsperiode gjennomføre minst 105 kurstimer innenfor relevante fagområder.

I forbindelse med vedtatt organisasjonsendring fra 01.11.23 er det vedtatt ny modell for beregning av deltakertilskudd basert på en fast andel pr. deltakerkommune, samt en variabel del basert på antall møter og antall innbyggere.

En vil fortsatt arbeide for effektiv ressursutnyttelse og nøktern drift.

Inntekter/deltakertilskudd.

Det er lagt inn en vekst i inntektene på 5% i 2024 for å dekke selskapets utgifter.

Agder Sekretariat

Sekretariat for kontrollutvalg i Agder

Deltakertilskuddet for 2023 fordeles som følger etter ny fordelingsmodell:

Tabell: Utvikling i deltakertilskudd

Deltakerkommune	Tilskudd 2024 (B)*	Tilskudd 2023	Tilskudd 2022
Evje og Hornnes	175.000	151.000	Kr. 140.500
Bygland	157.000	151.000	Kr. 140.500
Bykle	156.000	151.000	Kr. 140.500
Farsund	216.000	196.000	Kr. 181.900
Flekkefjord	211.000	196.000	Kr. 181.900
Hægebostad	161.000	151.000	Kr. 140.500
Iveland	158.000	151.000	Kr. 140.500
Kvinesdal	190.000	179.000	Kr. 179.000
Lindesnes	319.000	325.000	Kr. 311.300
Lyngdal	233.000	234.000	Kr. 218.200
Sirdal	161.000	151.000	Kr. 140.500
Valle	157.000	151.000	Kr. 140.500
Åseral	155.000	151.000	Kr. 140.500

*) Avrundet til nærmeste hele 1000 kr.

Budsjettforslag for 2024.

Tabell: Budsjettforslag 2024

Forslag til tallbudsjett for driftsåret 2024 (i hele 1000 kr)

	B 2024	B 2023	B 2022
Sum driftsinntekter	2 445	2 338	2 173
Sum driftsutgifter	2 458	2 351	2 186
Brutto driftsresultat	13	13	13
Netto finansinntekter	-13	-13	-13
Netto driftsresultat	0	0	0
Netto avsetninger	0	0	0
Regnskapsmessig resultat	0	0	0

Forslag til vedtak:

1. Budsjettet for Agder Sekretariat for 2024 vedtas med et totalbudsjett på kr. 2.458.000.
2. Deltakertilskuddet fra den enkelte kommune i 2024 settes til:

Utskrift sendt elektronisk til:

Rett utskrift:

Willy Gill
Daglig leder
(sign.)

Agder Sekretariat

Kontrollutvalget i Iveland kommune

Sak 16/23

Møtedato: 02.10.23

Saksbehandler: ILA

SAK 16/23 INNSPILL TIL ROV-ANALYSE FORVALTNINGSREVISJON

Vedlegg:

Vedtatt plan for forvaltningsrevisjon 2019-2023

ROV 2019-2023, oversikt over aktuelle områder for forvaltningsrevisjon

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget har tidligere i år bestilt ny risiko- og vesentlighetsanalyse (ROV) for forvaltningsrevisjon og for eierskapskontroll. Særlig når det gjelder ROV forvaltningsrevisjon er det aktuelt for kontrollutvalget å komme med innspill til aktuelle områder/prosjekter basert på lokalkunnskapen som utvalget har.

For oversiktens skyld følger vedtatt plan for forvaltningsrevisjon med tilhørende utdrag fra tidligere ROV som vedlegg til denne saken.

Vurderinger:

Det er det nye kontrollutvalget som skal lage forslag til plan for forvaltningsrevisjon for kommende valgperiode. Nåværende utvalg legger kun til rette for det nye utvalgets arbeid ved å bestille en analyse som skal danne grunnlag for den nye planen. På denne måten vil det nye utvalget tidligere enn ellers kunne bestille nye prosjekter.

Utvalget er selvfølgelig ikke begrenset til kun å vurdere prosjekter fra tidligere ROV, men kan fritt komme med forslag til områder/prosjekter som en tenker kan være aktuelle, både innenfor den kommunale driften og i kommunale selskaper.

Utvalget bes diskutere aktuelle områder og komme med innspill til revisors arbeid med ny ROV-analyse.

Forslag til vedtak:

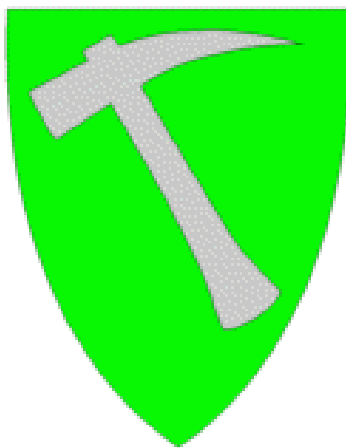
Kontrollutvalget anbefaler at følgende områder vurderes medtatt i ROV-analysen for forvaltningsrevisjon 2023-2027:

PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON

Vedtatt kommunestyret 22.10.2020

IVELAND KOMMUNE

2020 – 2023

Bakgrunn

Hjemmelen for forvaltningsrevisjon følger av kommuneloven § 23-2, som fastsetter at kontrollutvalget skal påse at *»det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, og av selskaper kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i.»* og § 23-3 som definerer forvaltningsrevisjon som å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

På denne bakgrunn har kontrollutvalget i Iveland kommune bestilt en risiko og vesentlighetsvurdering fra Agder kommunerevisjon IKS som grunnlag for utarbeidelse av plan for forvaltningsrevisjon.

Innholdet i plan for forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjonen er med andre ord et viktig verktøy for kommunens øverste politiske organ for å føre kontroll med kommunens totale forvaltning og de resultater som oppnås. Kommuneloven § 23-3, omhandler plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon og lyder som følger:

«Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon.

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.»

Kommuneloven pålegger kontrollutvalget å utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon. Planen skal sikre at de gjennomføres forvaltningsrevisjon regelmessig, i et omfang som er i samsvar med kommunens størrelse, kompleksitet og risiko. Planen skal både dekke den virksomheten som skjer i kommunen selv og den virksomheten som drives av selskaper som kommunen har eierinteresser i.

For å sikre nyttige og målrettede forvaltningsrevisjoner skal planene baseres på en risiko og vesentlighetsvurdering for å finne ut av hvilke områder det er størst behov for forvaltningsrevisjon. Vurderingen skal altså bidra til gode og nyttige forvaltningsrevisjoner.

Formålet med forvaltningsrevisjon

Hensikten med forvaltningsrevisjon er blant annet å bidra til en bedre og mer effektiv kommunal forvaltning. Når det utføres forvaltningsrevisjon, settes fokus på økonomi og måloppnåelse.

Behovet for forvaltningsrevisjon er stort. Kommunen står overfor betydelige utfordringer. Innbyggerne stiller større krav til kvalitet, sentrale myndigheter stiller krav til økonomisk effektivitet, men også innhold i tjenester. Markedet skaper økt konkurranse og det er ofte manglende samsvar mellom mål og tilgjengelige ressurser.

Dette medfører at kommunene som oftest må rette større fokus på ressursbruk, styring og ledelse. Det må styres etter flere variabler enn økonomiske data med evaluering av måloppnåelsen og det blir stilt større krav til ledelse.

Ved utøvelse av forvaltningsrevisjon bidrar kontrollutvalget bl.a. til:

- å påvise forbedringsområder som bidrar til økt produktivitet og måloppnåelse i forhold til politiske vedtak og forutsetninger
- å bidra med informasjon til kommunens beslutningstakere som er til nytte for
 - å styrke kommunestyrets grunnlag for styring
 - kontrollutvalgets tilsyn med forvaltningen
 - ledelsens vurdering av muligheter for mer sparsom/økonomisk drift, økt produktivitet, større effektivitet og bedre måloppnåelse
 - rasjonell, målrettet og kostnadseffektiv drift

Den gjennomførte risiko- og vesentlighetsvurderingen bygger på revisors faglige skjønn. Den endelige prioriteringen må imidlertid kontrollutvalget selv foreta på de områder det kan være aktuelt å gjennomføre forvaltningsrevisjon.

Arbeidsfordelingen mellom kontrollutvalget og revisjonen kan beskrives som en bestiller-utførermode. Det vil si at kontrollutvalget bestiller oppdrag hos revisjonen som leverer etter bestilling. Sekretariatet bistår kontrollutvalget i dette arbeidet både før og etter behandlingen, og til vedtak er gjort og fulgt opp.

Risiko- og vesentlighetsvurderingen angir de områdene i kommunen som i størst grad utpeker seg som risikoområder. Områdene identifiseres på bakgrunn av den foretatte analysen. Områdene som anses som mest sentrale for forvaltningsrevisjon er områder hvor revisjonen ser størst potensial eller nødvendighet for forbedring av produktivitet, økonomi, måloppnåelse eller virkninger.

Gjennomføring og rapportering av forvaltningsrevisjonen

Gjennomføring

Etter at kommunestyret har vedtatt plan for forvaltningsrevisjon, vil kontrollutvalget sørge for å bestille forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalget vedtar problemstillinger, prosjektplan og ressurser, og om det i så fall skal gjennomføres foranalyse. Kommunerevisjonen gjennomfører prosjektet og sender rapporten til kontrollutvalget. Rapporten med kontrollutvalgets innstilling sendes til kommunestyret for endelig behandling.

Rapportering

I tråd med forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 4 skal kontrollutvalget rapportere til kommunestyret om gjennomførte forvaltningsrevisjoner og resultatet av dem. § 5 fastsetter at kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets vedtak om forvaltningsrevisjon blir fulgt opp og skal rapportere til kommunestyret om vedtaket er fulgt opp.

Kontrollutvalget er pålagt ansvar for å rapportere til kommunestyret. Med mindre kommunestyret vedtar spesielle bestemmelser for når og hvordan denne rapporteringen skal foregå, er det opp til kontrollutvalget å finne en hensiktsmessig form og frekvens på dette. Rapport og resultater fra det enkelte forvaltningsrevisjonsprosjekt legges fortløpende frem for kommunestyret.

Prioriteringer i denne planperioden

Generelt

Risiko og vesentlighetsvurdering er basert på innsamlet skriftlig informasjon og statistikk for den enkelte kommune. Vi viser til risiko og vesentlighetsvurderingen for nærmere opplysninger. På bakgrunn av denne vurderingen legges det opp til en utvelgelse av forvaltningsrevisjonsprosjekter.

Et prosjekt blir bl.a. iverksatt for å bidra til å redusere en mulig trussel. I tillegg vil dette være prosjekter som skal sette søkelys på en målrettet, rasjonell og kostnadseffektiv drift. Ved en konkret utvelgelse av prosjekter bør nytteverdien vurderes i forhold til forventet ressursbruk for å gjennomføre prosjektet.

Ved utformingen av et prosjekt vil kontrollutvalget avgrense temaet slik at prosjektet blir konkret og gir kontrollutvalget de nødvendige opplysninger for deres kontroll med kommunen.

Det ble for planperioden 2016-2019 foreslått følgende prosjekter for Iveland kommune:

- Styring og internkontroll
- Brukerbetalingene skal ikke overstige selvkost for VAR og andre selvkostområder
- Etterlevelse av regler for offentlig anskaffelser
- Behandlings- og oppfølgingstilbud til personer/pasienter med psykiske lidelser og /eller rusrelaterte problemer

I forrige planperiode ble det gjennomført en forvaltningsrevisjon av områdene i plan for forvaltningsrevisjon, «Inkluderende læringsmiljø i Ivelandskolen».

Prioritering av forvaltningsrevisjoner

I oversikten nedenfor er det foreslått forvaltningsrevisjoner ut fra de opplysningene som foreligger.

Generelt ut fra de ressursene som er tilgjengelig er det å forvente at det skal gjennomføres flere prosjekt i Iveland kommune i planperioden, uten at det nødvendigvis blir gjennomført prosjekt hvert år. Etter en helhetlig vurdering har kontrollutvalget valgt å foreslå følgende prosjekter for Iveland kommune for 2020 – 2023:

Prioritet	Prosjekt	Tema/sector/selskap	Aktuelt for forvaltningsrevisjon
1.		Lokaldemokrati	Åpenhet og innsyn
2.		Lokaldemokrati	Forsvarlig saksbehandling og oppfølging av politiske vedtak
3.		Helse og Sosial	Bekjempelse av barnefattigdom
4.		Helse og Sosial	Kommunal øyeblikkelig hjelp
5.		Kommunedirektørens stab	Offentlig anskaffelse
6.		Helse og Sosial	Helhetlige og koordinerte helse- og omsorgstjenester

Kommunestyret vedtok i sitt møte 22.10.20:

Iveland kommune slutter seg til framlagt «Plan for forvaltningsrevisjon for Iveland kommune 2020-2023» der følgende områder/prosjekter prioriteres:

Prioritet	Prosjekt	Tema/sector/selskap	Aktuelt for forvaltningsrevisjon
1.		Lokaldemokrati	Åpenhet og innsyn
2.		Helse og Sosial	Bekjempelse av barnefattigdom
3.		Kommunedirektørens stab	Offentlig anskaffelse

Kommunestyret gir kontrollutvalget fullmakt til å gjøre forandringer i rekkefølgen for gjennomføring av aktuelle prosjekter.

5. OPPSUMMERING

Revisjonen har i denne analysen pekt på ulike områder, både overordnet og innenfor den enkelte tjeneste, hvor det kan være aktuelt å gjennomføre forvaltningsrevisjon. Målet med analysen er å gi kontrollutvalget et godt grunnlag for å utarbeide plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2019-2023. Under oppsummeres de mest aktuelle områdene vi har:

Forvaltningsrevisjon

Bærekraft	RoV
Bærekraftig utvikling (overordnet)	H
Lokaldemokrati	RoV
Åpenhet og Innsyn	H
Likestilling, mangfold og inkludering	M/H
Forsvarlig saksbehandling og oppfølging av politiske vedtak.	M/H
Tillitsskapende forvaltning	RoV
Styring og internkontroll: avvik og avvikshåndtering	M/H
Etikk og varsling	M/H
Overordnet eierskapsstyring og oppfølging av interkommunalt samarbeid	M/H
Personvern (GDPR) og informasjonssikkerhet – overordnet eller med fokus på helseopplysninger	H
Tiltak mot arbeidslivskriminalitet, svart arbeid og sosial dumping	M
Planlegging og styring av investeringsprosjekt	M/H
Kommunedirektørens Stab	RoV
Økonomiavdelingen – Overordnet økonomistyring og bærekraftig økonomi	H
Økonomiavdelingen - Offentlige anskaffelser	H
Økonomiavdelingen - Næringsutvikling	H
Service, arkiv, personal - Arkiv	H
Service, arkiv, personal - Personalforvaltning: Arbeidskraft og kompetanse i utvalgte sektorer	M/H
Felles IKT – Digitalisering: IKT-tjenester og IT-samarbeid	H
Kulturenheten – Barn og unges deltakelse på kulturskole	M
Oppvekst	RoV
Grunnskole - Kvalitet i Skolen	M/H
Grunnskole - Psykososialt læringsmiljø / Trivsel i skolen	M/H
Grunnskole - Spesialundervisning i grunnskolen	M/H
Barnehage – Spesialpedagogisk hjelp og tidlig innsats	M
Barnevern – Saksbehandling og internkontroll	M/H
Barnevern - Tilsyn og oppfølging	M
Interkommunal PP-tjeneste	M/H
Helse og Sosial	RoV
Overordnet HS - Opprettholdelse av tjenestetilbud under Covid-19 pandemi	H
Overordnet HS - Folkehelse og forebyggende helsearbeid – generelt eller med fokus på barn og unge	M
Overordnet HS - Helhetlige og koordinerte helse og omsorgstjenester	M/H
Overordnet HS – Bekjempelse av barnefattigdom	H
Pleie og omsorg - Aldrende befolkning	H

Pleie og omsorg - Pleie og omsorgstjenester i og utenfor institusjon	H
Pleie og omsorg - Legemiddelhåndtering i sykehjem	M/H
Helse og Velferd - Introduksjonsordning for nyankomne innvandrere / bosetting og integrering	M/H
Helse og Velferd – Helsestasjon og skolehelsetjeneste	M/H
Helse og Velferd - Legetjenester	M/H
Helse og Velferd – Kommunal øyeblikkelig hjelp	H
Midt- Agder NAV - Kommunale NAV-tjenester	M/H

Drift og Utvikling	RoV
Samfunnssikkerhet og beredskap – generelt eller med fokus på smittevern	M/H
Byggesaksbehandling	M/H
Kommunal energi- og klimaplanlegging	H
Vedlikehold og drift av offentlige bygg	M
Drikkevannssikkerhet og kommunal vannforsyning	H
Vann og avløp	M

Eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon i Selskaper

Selskap	Vinkling/tema	Risiko- og vesentlighet
Region Kristiansand	Eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon	M
Setesdal IKT (Agder IKT fra 1.1.2021)	Eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon:	M
Midt-Agder Friluftsråd	Eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon:	M
Setesdal Miljø og gjenvinning	Eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon:	H
Setesdal Brannvesen IKS	Eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon	M/H
Konsesjonskraft IKS	Eierskapskontroll og Forvaltningsrevisjon.	M
Aust-Agder Museum og Arkiv IKS	Eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon:	M/H
Setpro AS	Eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon:	M/H

Agder Sekretariat

Kontrollutvalget i Iveland kommune

Sak 17/23

Møtedato: 02.10.23

Saksbehandler: ILA

**SAK 17/23 NUMMERERT BREV NR. 1-23 FRA REVISOR, FORELØPIG
INNBERETNING MISLIGHETSSAK**

Vedlegg:

Agder Kommunerevisjon IKS nr. brev 1-23 datert 22.09.23, unntatt offentlighet, jf. offl. §13.
jf. fvl § 13 (ettersendes i egen forsendelse)

Bakgrunn:

I henhold til kommuneloven § 24-7 skal revisor straks sende en foreløpig innberetning til kontrollutvalget hvis det konstateres misligheter ved revisjon eller på annen måte. Når saksforholdet er nærmere kartlagt skal revisor sende en endelig innberetning som nummerert brev med kopi til kommunedirektør.

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget ved sekretariatet har mottatt nummerert brev nr. 1-23 fra Agder Kommunerevisjon IKS datert 22.09.23.

Revisor vil orientere om innholdet i brevet i møte og kan svare på eventuelle spørsmål.

Vurderinger:

Brevet er unntatt offentlighet jf. offl. § 13, jf. fvl § 13. På grunn av at saken inneholder opplysninger som er taushetsbelagte etter lovverket må utvalget lukke møtet under behandlingen jf. koml § 11-5.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar revisors foreløpige innberetning til orientering.

Kontrollutvalget ber om å bli forelagt endelig innberetning når saken er endelig klarlagt.

Agder Sekretariat

Kontrollutvalget i Iveland kommune

Sak: 18/23

Møtedato: 02.10.23

Saksbehandler: ILA

**SAK 18/23 OPPFØLGING AV FORVALTNINGSREVISJON «BARN I
LAVINNTEKTSFAMILIER I IVELAND KOMMUNE»**

Vedlegg:

Rådmannens tilbakemelding angående oppfølging av rapporten

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget vedtok følgende innstilling til kommunestyret ved behandling av rapporten i møte 06.02.23:

Kommunestyret ber rådmann følge opp revisjonens anbefalinger i rapporten «Barn i lavinntektsfamilier i Iveland kommune».

Kommunestyret ber om at rådmann innen 1. juni 2023 gir en skriftlig tilbakemelding til kontrollutvalget om hvordan anbefalingene i rapporten er fulgt opp.

Kommunestyret vedtok denne innstillingen i sitt møte 13.04.2023.

Saksopplysninger:

Anbefalingene i rapporten med rådmannens oppfølging følger nedenfor. (Rådmannens oppfølging i kursiv).

Iveland kommune bør sikre at NAV Midt-Agder utarbeider rutiner for hvordan de innhenter informasjon om barn og unges behov i forbindelse med saksbehandling av søknader om økonomisk sosialhjelp jf. sosialtjenesteloven § 4.

Rådmannen har vært i kontakt med NAV. NAV opplyser også at de har hatt et tilsyn fra Statsforvalteren. De har nå etablert rutiner som skal sikre forholdene rundt saksbehandlingen bedre.

Iveland kommune bør kontrollere at NAV Midt-Agder utarbeider rutiner for hvordan internkontroll skal utføres og dokumenteres jf. sosialtjenesteloven § 5 om internkontroll etter reglene i kommuneloven § 25-1.

Rådmannen jobber for at man sammen med de andre eierne i NAV Midt-Agder skal etablere hensiktsmessig felles rutiner innenfor dette området. Internkontrollen må oppleves nyttig og hensiktsmessig når det er flere eiere.

Iveland kommune bør styrke oppfølging av kommuneplaner og utarbeide en plan for når og hvordan dette arbeidet skal gjøres, og hvordan det rapporteres jf. kommunelovens § 25-1. Iveland kommune bør jevnlig vurdere om kommunedelplanen Kvalifisert for fremtida 2022 dekker tematikken barnefattigdom godt nok.

Rådmannen sitter med den oppfatningen at man jobber godt nok med kommunedelplanen Kvalifisert for fremtida, og at via den oppfølgingen man har med den skal ivareta rapporteringen. Man vil årlig revidere handlingsplanen til KFF, og om tematikken dekker barn i lavinntektsfamilier godt nok.

Iveland kommune bør evaluere Frivillighetsrådet innen utgangen av 2023, for å vurdere samarbeidet mellom kommunen og frivilligheten.

Det vil bli gjennomført en evaluering Frivillighetsrådet. Men like viktig for kommunen er det å etablere et enda bedre og bredere Frivillighetsråd.

Iveland kommune er en kommune med mange innbyggere i gruppen «utenforskap» i aldersgruppen 18 til 67 år. Fokus på denne gruppen og innsats før 18 år er et område man jobber med og må jobbe mer med. Samtidig ser man på tiltak sammen med andre som kan få flere i denne gruppen tilbake i arbeid eller aktivitet. Denne gruppen har statistisk barn som ofte havner i gruppen Barn i lavinntektsfamilier.

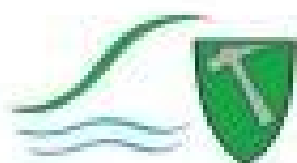
For ytterligere informasjon vises det til vedlegg i saken og til orientering i møtet. Rådmannen er invitert inn til møte for å presentere sin tilbakemelding.

Vurderinger:

Kontrollutvalget skal ta stilling til om man anser rådmannens oppfølging av rapporten som tilfredsstillende.

Saken legges frem uten forslag til vedtak. Kontrollutvalget diskuterer saken i møte etter muntlig orientering fra rådmann.

Forslag til vedtak:

Iveland kommune

Rådmannen

Asekretariat - Inger Lise Austrud

Vår ref:
2020/98 -69

Saksbeh:
Sten Albert Reisaenen
E-post:
Sten.Albert.Reisaenen@iveland.kommune.no

Arkivkode:
033

Dato:
31.05.2023

Svar til revisjonsrapport - Barn i lavinntektsfamilier i Iveland kommune

Viser til Kontrollutvalgets bestilling om at rådmannen skal gi kommunestyret en skriftlig tilbakemelding på hvordan rådmannen vil følge opp de punktene som fremkommer i rapporten fra Agder kommunerevisjon.

Rådmannen har fått forslag til tiltak fra oppvekstsektoren og NAV som alle skal bidra til å jobbe enda bedre med barn som lever lavinntektsfamilier.

Revisjonen har oppsummert med fire punkter, og disse har rådmannen valgt å ha hovedfokus på i svaret til kommunestyret. Rapporten fra Revisjonen vil i sin helhet bli fulgt opp.

1. Iveland kommune bør sikre at NAV Midt-Agder utarbeider rutiner for hvordan de innhenter informasjon om barn og unges behov i forbindelse med saksbehandling av søknader om økonomisk sosialhjelp jf. sosialtjenesteloven § 4.
Rådmannen har vært i kontakt med NAV. NAV opplyser også at de ohar hatt et tilsyn fra Statsforvalteren. De har nå etablert rutiner som skal sikre forholdene rundt saksbehandlingen bedre.
2. Iveland kommune bør kontrollere at NAV Midt-Agder utarbeider rutiner for hvordan internkontroll skal utføres og dokumenteres jf. sosialtjenesteloven § 5 om internkontroll etter reglene i kommuneloven § 25-1.
Rådmannen jobber for at man sammen med de andre eierne i NAV Midt –Agder skal etablere hensiktsmessige felles rutiner innenfor dette området. Internkontrollen må oppleves nyttig og hensiktsmessig når det er flere eiere.

3. Iveland kommune bør styrke oppfølging av kommuneplaner og utarbeide en plan for når og hvordan dette arbeidet skal gjøres, og hvordan det rapporteres jf. kommunelovens § 25-1. Iveland kommune bør jevnlig vurdere om kommunedelplanen Kvalifisert for fremtida 2022 dekker tematikken barnefattigdom godt nok.

Rådmannen sitter med den oppfatningen at man jobber godt med kommunedelplanen Kvalifisert for fremtida, og at via den oppfølgingen man har med den skal ivareta rapporteringen. Man vil årlig revidere handlingsplanen til KFF, og om tematikken dekker barn i lavinntektsfamilier godt nok.

4. Iveland kommune bør evaluere Frivillighetsrådet innen utgangen av 2023, for å vurdere samarbeidet mellom kommunen og frivilligheten.

Det vil bli gjennomført en evaluering Frivillighetsrådet. Men like viktig for kommunen er å etablere et enda bedre og bredere Frivillighetsråd.

Iveland kommune er en kommune med mange innbyggere i gruppen «utenforskap» i aldersgruppen 18 til 67 år. Fokus på denne gruppen og innsats før 18 år er et område man jobber med og må jobbe mer med. Samtidig ser man på tiltak sammen med andre som kan få flere i denne gruppen tilbake i arbeid eller aktivitet. Denne gruppen har statistisk barn som ofte havner i gruppen Barn i lavinntektsfamilier.

Med hilsen
Iveland kommune

Sten Albert Reisænen
rådmann

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Agder Sekretariat

Kontrollutvalget i Iveland kommune

Sak 19/23

Møtedato: 20.09.23

Saksbehandler: ILA

SAK 19/23 TILBAKEMELDING EIERSKAPSKONTROLL SMG IKS

Vedlegg:

Tilbakemelding fra rådmann, datert 22.09.23

Tilbakemelding fra daglig leder SMG IKS, datert 19.09.23

Bakgrunn:

Eierskapskontrollen i SMG IKS ble behandlet i kommunestyret 15.06.23. Kommunestyret fattet følgende vedtak:

Kommunestyret tar rapporten «Eierskapskontroll Setesdal Miljø og Gjenvinning IKS» fra Agder Kommunerevisjon IKS til orientering

Kommunestyret ber kommunen/ eierrepresentant/ selskapet følge opp anbefalingene i rapporten.

Kommunestyret ber kommunen/ eierrepresentant/ selskapet rapportere skriftlig til kontrollutvalget om hvordan revisors anbefalinger er fulgt opp innen 10. september 2023.

Eierskapskontroll er en del av kontrollutvalgets kontrollvirksomhet og fremgår av kommuneloven § 23-4. Eierskapskontroll dreier seg om å kontrollere at den som utøver kommunens eierinteresse, utøver myndigheten på den måte som er fastsatt i den aktuelle virksomhetsloven (for eksempel aksjeloven). I kontrollen inngår også en vurdering av den som utøver eierinteressene, gjør dette i samsvar med kommunens vedtak og forutsetninger for forvaltningen av kommunens eierinteresser.

Anbefalinger

På grunnlag av de funn og vurderinger som er gjort av revisjonen i eierskapskontrollen, kom revisjonen med disse anbefalingene:

(Tilbakemeldingene i *kursiv* fra SMG, og i **blått** fra kommunen)

- Revisjonen anbefaler kommunen at det gis god folkevalgtopplæring om eierskap og eierstyring, jf pkt 5.3.

Iveland kommune har berammet folkevalgtopplæring for nytt kommunestyre og øvrige folkevalgte mandag 4. desember 2023 og tirsdag 5. desember 2023. Eierskap og eierstyring tas inn som et punkt disse dagene i samråd med KS.

- Revisjonen anbefaler at i og med at det utarbeides eierskapsmeldinger i hver valgperiode jf koml § 26-1, så bør man foreta en årlig rapportering til kommunestyret om økonomi og viktige saker i selskapet, jf pkt 5.4.

Vi er i tvil om hvem som skal foreta denne rapportering, vi mener at det er kommuneadministrasjonen som skal utarbeide en rapport som ligges frem for de respektive kommunestyrene.

Selskapet utarbeider årsberetning og årsregnskap hvert år. I årsberetningen er de viktigste ting tatt opp dette gjelder både økonomi og andre saker som er av stor betydning for selskapet. SMG stiller imidlertid gjerne i kommunestyret og informerer i samband med gjennomgang av en rapport på dette området eller i andre sammenheng.

- Revisjonen anbefaler at selskapsavtalen oppdateres med lovhenvisning etter ny kommunelov ved neste revisjon jf pkt 5.5.

SMG foretar en gjennomgang av selskapsavtalen og ser til at denne oppdateres med korrekte lovhenvisninger. Det vil samtidig bli vurdert om det er andre endringer som bør gjennomføres.

Dersom nødvendig vil selskapsavtalen bli behandlet i representantskapet i representantskapsmøte i desember, hvorefter den oversendes kommunene for godkjenning. Med hensyn til rettelsene i forhold lovhenvisning mener vi ikke dette trenger behandles i kommunestyrene.

- Revisjonen anbefaler at kommunen vurderer å avholde eiermøter ut over representantskapsmøtene, for å sikre gjensidig informasjon mellom eierkommune og selskap, jf pkt 5.6

Selskapet vil fremover kalle inn til eiermøte to ganger i året. Av hensyn til planlegging og deltagelse vil disse bli lagt i forlengelse av de ordinære representantskapsmøter.

- Revisjonen anbefaler at man etablere rutiner for vurdering og håndtering av habilitet i styret jf pkt 5.9.

Selskapet etablerer skriftlige rutiner for habilitetsvurdering. I innkalling til styremøter vil det fremover være en anmodning til styrerepresentantene om å vurdere sin habilitet i forhold til sakene i innkallingen.

- Revisjonen anbefaler at kommunen foretar en prinsipiell avklaring av godtgjøring for styreverv jf pkt 5.10.

Iveland kommune skal i 2024 i gang med en ny eierskapsmelding, og det er naturlig å ta en slik prinsipiell avklaring i den forbindelse. Det blir også viktig å ha god kommunikasjon med de øvrige eierkommunene, slik at det blir mulig å få til en mest mulig koordinert eierstyring av selskapet.

- Innføre en ordning som sikrer at styreverv rutinemessig blir innmeldt i KS styrevervregister, jf pkt 5.11.

SMG meldes i KS styrevervregister og ser til at medlemmer blir registrert i styrevervregisteret.

- Revisjonen anbefaler at rekruttering til styret ikke bør begrenses til kommunalt ansatte jf pkt 5.14

Eierkommunene har valgt en valgkomité som har ansvar for sammensetting av styrekandidater. Det er kommunestyrene som må ligge føringer til valgkomitéen om denne kan hente inn ekstern styrekompetanse.

- Revisjonen anbefaler at det nedtegnes i eierstrategi at det skal gjennomføres årlige styreevalueringer, jf pkt 5.15.

Styret i SMG vil innføre rutine gjennomføre en årlig egenevaluering av styret sitt arbeid.

- Revisjonen anbefaler at man ved revisjon av selskapsavtalen vurderer en ordning hvor man oppnevner numeriske vararepresentanter jf pkt 5.16.

SMG vil ved revidering av selskapsavtalen fremme forslag til endring i selskapsavtalen §8 om at det innføres numeriske varamedlemmer til styret i stedet for personlige varamedlemmer. Dette er en endring i selskapsavtalen som vi mener må behandles i eierkommunene.

- Revisjonen anbefaler at Iveland kontrollutvalg og kommunens revisor blir varslet fra kommunen om representantskapsmøter i SMG, jf. pkt 5.18.

Her vil Iveland kommune få informasjon om dato for representantskapsmøte av daglig leder for SMG, for deretter å videreformidle informasjonen til Iveland kontrollutvalg og revisor. Daglig leder er kjent med at kommunene skal varsles når dato foreligger.

Jevnfør teksten er det kommunen sitt ansvar å varsle kontrollutvalget og revisor om avholdelse av representantskapsmøte i SMG.

I forbindelse med innkalling til representantskapsmøte sender SMG innkallingen til eierkommunene/v. kommunedirektøren. Samme innkalling har vanligvis også blitt sendt revisor.

Rådmannen er invitert til møte for å orientere om oppfølgingen av anbefalingene.

Vurdering:

Det å bidra til forbedring er et viktig aspekt for kontrollutvalget ved gjennomføring av eierskapskontroll. Sekretariatet har ingen spesielle merknader til tilbakemeldingen på oppfølgingen av anbefalingene i rapporten.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar tilbakemeldingen på eierskapskontroll SMG IKS til orientering.

Iveland kommune

Drift og utvikling

Agder Sekretariat
v/Rådgiver Inger Lise Austrud
inger.lise.austrud@asekretariat.no

Vår ref:
2020/98 -70

Saksbeh:
Egil Mølland ☎
E-post: Egil.Molland@iveland.kommune.no

Arkivkode:
033

Dato:
22.09.2023

Tilbakemelding på eierskapskontroll - Setesdal Miljø og Gjenvinning IKS

Viser til e-poster og dialog vedrørende tilbakemelding på eierskapskontrollen av Setesdal Miljø og Gjenvinning IKS. Spørsmålene til de involverte kommuner fremkommer nedenfor, sammen med svar fra Iveland kommune.

- *Revisjonen anbefaler kommunen at det gis god folkevalgtopplæring om eierskap og eierstyring, jf pkt 5.3.*

Svar: Iveland kommune har berammet folkevalgtopplæring for nytt kommunestyre og øvrige folkevalgte mandag 4. desember 2023 og tirsdag 5. desember 2023. Eierskap og eierstyring tas inn som et punkt disse dagene i samråd med KS.

- *Revisjonen anbefaler at kommunen foretar en prinsipiell avklaring av godtgjøring for styreverv jf pkt 5.10.*

Svar: Iveland kommune skal i 2024 i gang med en ny eierskapsmelding, og det er naturlig å ta en slik prinsipiell avklaring i den forbindelse. Det blir også viktig å ha god kommunikasjon med de øvrige eierkommunene, slik at det blir mulig å få til en mest mulig koordinert eierstyring av selskapet.

- *Revisjonen anbefaler at Iveland kontrollutvalg og kommunens revisor blir varslet fra kommunen om representantskapsmøter i SMG, jf pkt 5.18.*

Svar: Her vil Iveland kommune få informasjon om dato for representantskapsmøte av daglig leder for SMG, for deretter å videreformidle informasjonen til Iveland kontrollutvalg og revisor. Daglig leder er kjent med at kommunene skal varsles når dato foreligger.

Skulle det være behov for ytterligere tilbakemeldinger så er det bare å ta kontakt.

Med hilsen

Iveland kommune

Egil Mølland
leder drift og utvikling / fungerende rådmann

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Kontrollutvalget Iveland kommune

Viser til eierskapskontroll i Setesdal Miljø & Gjenvinning IKS (SMG). Vi hadde rapporten fra eierskapskontrollen oppe til drøfting i styremøte 13.09. 2023 - under er vår tilbakemelding på anbefalingene som revisjonen i eierskapskontrollen har gitt til kommunen/SMG. Anbefalingene er i utgangspunkt gitt til kommunene, men vi finner det naturlig at anbefalinger som SMG kan gjennomføre, vil vi imøtekomme/iverksette så fort det lar seg gjøre.

I teksten unner er revisjonens anbefalinger satt opp punktvis med vår tilbakemelding til hvert enkelt punkt (rødt). Skulle det være noe som ønskes utdypet nærmere er det bare å ta kontakt.

Mvh.

Svend Aage Petersen
Daglig leder
Setesdal Miljø & Gjenvinning IKS

Revisjonens anbefalinger med tilhørende tilbakemeldinger

- Revisjonen anbefaler kommunen at det gis god folkevalgtopplæring om eierskap og eierstyring, jf pkt 5.3.

Jevnfør teksten er dette kommunen sitt ansvar.

- Revisjonen anbefaler at i og med at det utarbeides eierskapsmeldinger i hver valgperiode jf koml § 26-1, så bør man foreta en årlig rapportering til kommunestyret om økonomi og viktige saker i selskapet, jf pkt 5.4.

Vi er i tvil om hvem som skal foreta denne rapportering, vi mener at det er kommuneadministrasjonen som skal utarbeide en rapport som ligges frem for de respektive kommunestyrene.

Selskapet utarbeider årsberetning og årsregnskap hvert år. I årsberetningen er de viktigste ting tatt opp dette gjelder både økonomi og andre saker som er av stor betydning for selskapet. SMG stiller imidlertid gjerne i kommunestyret og informerer i samband med gjennomgang av en rapport på dette området eller i andre sammenheng.

- Revisjonen anbefaler at selskapsavtalen oppdateres med lovhenvvisning etter ny kommunelov ved neste revisjon jf pkt 5.5.

SMG foretar en gjennomgang av selskapsavtalen og ser til at denne oppdateres med korrekte lovhenvvisninger. Det vil samtidig bli vurdert om det er andre endringer som bør gjennomføres.

Dersom nødvendig vil selskapsavtalen bli behandlet i representantskapet i representantskapsmøte i desember, hvorefter den oversendes kommunene for godkjenning. Med hensyn til rettelsene i forhold lovhenvvisning mener vi ikke dette trenger behandles i kommunestyrene.

- Revisjonen anbefaler at kommunen vurderer å avholde eiermøter ut over representantskapsmøtene, for å sikre gjensidig informasjon mellom eierkommune og selskap, jf pkt 5.6

Selskapet vil fremover kalle inn til eiermøte to ganger i året. Av hensyn til planlegging og deltagelse vil disse bli lagt i forlengelse av de ordinære representantskapsmøter.

- Revisjonen anbefaler at man etablere rutiner for vurdering og håndtering av habilitet i styret jf pkt 5.9.

Selskapet etablerer skriftlige rutiner for habilitetsvurdering. I innkalling til styremøter vil det fremover være en anmodning til styrerepresentantene om å vurdere sin habilitet i forhold til sakene i innkallingen.

- Revisjonen anbefaler at kommunen foretar en prinsipiell avklaring av godtgjøring for styreverv jf pkt 5.10.

Dette er det kommunen som må ta ansvar for.

- Innføre en ordning som sikrer at styreverv rutinemessig blir innmeldt i KS styrevervregister, jf pkt 5.11.

SMG meldes i KS styrevervregister og ser til at medlemmer blir registrert i styrevervregisteret.

- Revisjonen anbefaler at rekruttering til styret ikke bør begrenses til kommunalt ansatte jf pkt 5.14

Eierkommunene har valgt en valgkomité som har ansvar for sammensetting av styrekandidater. Det er kommunestyrene som må ligge føringer til valgkomitéen om denne kan hente inn ekstern styrekompetanse.

- Revisjonen anbefaler at det nedtegnes i eierstrategi at det skal gjennomføres årlige styreevalueringer, jf pkt 5.15.

Styret i SMG vil innføre rutine gjennomføre en årlig egenevaluering av styret sitt arbeid.

- Revisjonen anbefaler at man ved revisjon av selskapsavtalen vurderer en ordning hvor man oppnevner numeriske vararepresentanter jf pkt 5.16.

SMG vil ved revidering av selskapsavtalen fremme forslag til endring i selskapsavtalen §8 om at det innføres numeriske varamedlemmer til styret i stedet for personlige varamedlemmer. Dette er en endring i selskapsavtalen som vi mener må behandles i eierkommunene.

- Revisjonen anbefaler at Iveland kontrollutvalg og kommunens revisor blir varslet fra kommunen om representantskapsmøter i SMG, jf pkt 5.18.

Jevnfør teksten er det kommunen sitt ansvar å varsle kontrollutvalget og revisor om avholdelse av representantskapsmøte i SMG.

I forbindelse med innkalling til representantskapsmøte sender SMG innkallingen til eierkommunene/v. kommunedirektøren. Samme innkalling har vanligvis også blitt sendt revisor.

Agder Sekretariat

Kontrollutvalget i Iveland kommune

Sak 20/23

Møtedato:02.10.23

Saksbehandler: ILA

SAK 20/23 REVISOR ORIENTERER

Bakgrunn for saken:

Det er kontrollutvalgets ansvar å påse at det blir gjennomført revisjon i kommunen.

Revisor orienterer løpende gjennom året om relevante saker og temaer. På denne måten holder kontrollutvalget seg informert om det løpende revisjonsarbeidet.

De temaer revisor orienterer om vil bli protokollført.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar informasjonen fra revisor til orientering.

Iveland kommune

Rådmannens stab

AGDER SEKRETARIAT

Postboks 120
4491 KVINESDAL

Vår ref:
2023/4562 -7

Saksbeh:
Sten Albert Reisaenen
E-post:
Sten.Albert.Reisaenen@iveland.kommune.no

Arkivkode:

Dato:
14.06.2023

Tilsyn i barnehagene i Iveland kommune

Iveland kommune ved barnehagemyndigheten har gjennomførte tilsyn ved barnehagene i Iveland kommune i perioden 2. mai til 13. juni 2023 i forhold til Barnehageloven kap 8, psykososialt barnehagemiljø.

Som et resultatene av tilsynet har barnehagene i Iveland kommune har fått avvik innenfor Barnehageloven kap 8, psykososialt barnehagemiljø, § 42 om aktivitetsplikt. Kommunen har rettefrist til 15.09.2023.

Rådmannen har vurdert tilsynsrapporten med vedtak, og deltatt på sluttmøtet med tilsynsgruppen. Rapporten og tilsynet gir et godt bilde av det området som tilsynet er gjennomført innenfor, og man ser at barnehagene i Iveland har gode rutinger, klart regelverk, gode fasiliteter og gode medarbeidere. Summen av dette viser at Iveland kommune driver og kan drive god barnehage innenfor loven, forskrifter og konvensjoner. Avviket er innenfor et område og ved en avdeling i barnehagene.

Tilsynet er gjennomført av Iveland kommune med faglig støtte fra kommunene Birkenes og Lillesand.

Barnehagene i Iveland kommune vil alt nå starte arbeidet med å lukke avviket, og rådmannen vil gi kommunestyret en tilstandsrapport i kommunestyret 7. september i forhold til tiltak som har ført til at man har lukket avviket.

Med hilsen
Iveland kommune

Sten Albert Reisaenen
Rådmann

Vedlegg: Tilsynsrapport
Kopi: Kommunestyrerepresentantene i Iveland kommune, styret og tilsynsmyndighet

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

TILSYNSRAPPORT - VEDTAK

Barnehageloven Kap.8: Psykososialt barnehagemiljø

Iveland kommune

Sammendrag

Tilsyn av Skaiå og Vatnestrøm barnehage – Trygt og godt barnehagemiljø

Iveland kommune v/Barnehagemyndigheten har ført tilsyn med Skaiå og Vatnestrøm barnehage. Temaet for tilsynet var barnehagens forebyggende arbeid og aktivitetsplikt for å sikre at barna har et trygt og godt barnehagemiljø, jf. Barnehageloven Kapittel VIII Psykososialt barnehagemiljø trygt og godt barnehagemiljø, §41 og §42. Tilsynet gikk ut på å kontrollere om Skaiå og Vatnestrøm barnehager følger regelverket i barnehageloven med forskrifter. For å kontrollere dette ble det innhentet dokumentasjon, og praksisen i Skaiå og Vatnestrøm barnehage ble undersøkt ved intervjuer og observasjon.

Sentrale funn i tilsynet i Skaiå barnehage

Barnehagens planverk viser at barnehagen har jobbet godt med å utforme skriftlige planer, og at de har arbeidet med å sikre en felles forståelse av hva de legger i krenkelser og hvordan de skal følge opp med aktivitetsplan dersom et barn opplever å bli krenket. Det kom ikke frem i undersøkelsen hvordan personalet oversetter planene til praksis. Det var tydelig at personalet ikke hadde en felles forståelse av hvordan de skulle jobbe forebyggende, og hvilke metoder de skulle benytte for å fange opp krenkelser. Dette kom spesielt tydelig frem under observasjon på lekeplassen. De ansatte var spredt utover på uteområdet, men opplevdes mest som vaktposter hvor de ikke var i interaksjon med barna. Det kom også fram at informasjon som ble gitt om barna når de ble levert ikke nødvendigvis ble levert videre slik det var forventet.

Sentrale funn i tilsynet i Vatnestrøm barnehage.

Det var tre barn på avdelingen når barnehagemyndighetene kom på observasjon. Observasjonen viste at det var et konkurransepreget samspillsmønster mellom barna, og miljøet var preget av ulike former for konflikter.

Barnehagen forsøker å jobbe forebyggende, de har satt inn tiltak og de viser at de har nulltoleranse, men har ikke klart å sette inn egnede tiltak slik at det oppfyller lovkravet i henhold til aktivitetsplikten.

En samlet vurdering av samtaler med foresatte, ansatte, PPT, barnehagestyrer, barnehageeier, innsendt dokumentasjon i forkant og observasjoner gjort på selve tilsynet, tilsier at barnehagen ikke oppfyller lovkravet i barnehagelovens kap.VIII, psykososialt barnehagemiljø, § 42 om aktivitetsplikt.

Kommunen mottok en foreløpig tilsynsrapport og har uttalt seg innen fristen. Rådmannen har ingen merknader til rapporten og bekrefter at den beskriver forhold som er kjent for rådmannen. Styrer har kommet med presisering om hvordan spesialpedagog er ansatt i begge barnehagene. På bakgrunn av kommunens uttalelse, har vi gjort noen presiseringer i rapporten.

Barnehagemyndigheten i Iveland kommune fatter nå vedtak med pålegg om retting. Kommunen har rettefrist til **15.09.2023**.

Innholdsfortegnelse

1	Innledning.....	5
1.1	Kort om barnehagene.....	5
1.2	Om gjennomføringen av tilsynet.....	5
1.3	Mottatt dokumentasjon	6
2	Rettslige krav	7
3	Skaiå barnehage - Nulltoleranse mot krenkelser (§41)	11
3.1	Rettslige krav	11
3.2	Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner	11
4	Skaiå barnehage - Plikt til å gripe inn mot krenkelser (§41).....	12
4.1	Rettslige krav	12
4.2	Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner	12
5	Skaiå barnehage - Systematisk forebyggende arbeid mot krenkelser (§41)	13
5.1	Rettslige krav	13
5.2	Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner	13
6	Skaiå barnehage - Aktivitetsplikt for å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (§42)	15
6.1	Rettslige krav	15
6.2	Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner	16
7	Vatnestrøm barnehage - Nulltoleranse mot krenkelser (§41)	17
7.1	Rettslige krav	17
7.2	Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner	17
8	Vatnestrøm barnehage - Plikt til å gripe inn mot krenkelser (§41)	18
8.1	Rettslige krav	18
8.2	Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner	18
9	Vatnestrøm barnehage - Systematisk forebyggende arbeid mot krenkelser (§41).....	19
9.1	Rettslige krav	19
9.2	Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner	19
10	Vatnestrøm barnehage - Aktivitetsplikt for å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (§42).....	20
10.1	Rettslige krav	20
10.2	Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner	21
11	Våre reaksjoner	23
11.1	Pålegg om retting	23

11.2	Oppfølging av påleggene	24
12	Dere har rett til å klage.....	24

1 Innledning

Barnehagemyndigheten i Iveland kommune fører tilsyn med barnehagene i Iveland kommune etter barnehageloven kap.10 §53. I tilsyn kontrollerer vi om barnehageeier oppfyller barnehageloven med forskrifter.

Tilsynet er offentlig myndighetsutøvelse, noe som innebærer at tilsynet skal gjennomføres i samsvar med reglene i forvaltningsretten og offentlighetsloven. I tilsynet behandler vi personopplysninger. Les mer om vår behandling av personopplysninger på www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/tilsyn/.

1.1 Kort om barnehagene

Skaia og Vatnestrøm barnehager ligger i Iveland kommune. Barnehagene er kommunale barnehager. De eies og driftes av Iveland kommune. Skaia barnehagen hadde 68 barn og Vatnestrøm barnehage hadde 5 barn på tidspunktet tilsynet ble gjennomført. Det er 18 årsverk i Skaia barnehage og ca. 2,7 årsverk i Vatnestrøm barnehage. Barnehagene har egen spesialpedagog som er ansatt i begge barnehagene, da det er felles ledelse/spesialpedagog i barnehagene. Spesialpedagogen blir også brukt til observasjon og for å finne tiltak for å bedre barnehagemiljøet i barnehagene. Skaia barnehage har i tillegg en egen kjøkkenmedarbeider.

1.2 Om gjennomføringen av tilsynet

Iveland kommune åpnet tilsyn med Skaia og Vatnestrøm barnehager i brev datert 21.04.2023. Dette ble gjort etter en risikovurdering foretatt av Barnehagemyndigheten. Barnehagene ble pålagt å levere dokumentasjon, og denne er mottatt og gjennomgått i forbindelse med tilsynet.

Tilsynet er gjennomført i samarbeid mellom barnehagemyndighetene i Iveland, Birkenes og Lillesand kommuner. Barnehagemyndighetene i Birkenes og Lillesand har ledet tilsynet, gjennomført undersøkelsene, gjort vurderingene og skrevet rapporten fra tilsynet. Barnehagemyndigheten i Iveland kommune har bistått i prosessen og deltatt i tilsynsmøtene som referent. Det er barnehagemyndigheten i Iveland som fatter vedtak i saken og følger opp pålegg i etterkant.

Temaet for tilsynet: Barnehagens forebyggende arbeid og aktivitetsplikt for å sikre at barna har et trygt og godt barnehagemiljø.

Paragraf 41 inneholder tre krav. Det første kravet innebærer at barnehagen ikke skal godta ulike krenkelser. Det andre kravet er at alle ansatte griper inn i forbindelse med krenkelser. Det tredje og siste kravet handler om at barnehagen må jobbe systematisk med forebygging.

Paragraf 42 innebærer en plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø.

Følgende undertema er kontrollert:

1. Nulltoleranse mot krenkelser (§ 41)
2. Plikt til å gripe inn mot krenkelser (§41)
3. Systematisk forebyggende arbeid mot krenkelser (§41)
4. Aktivitetsplikt for å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (§42)

Det er ikke sett på hvordan barnehagen oppfyller andre krav i regelverket. Formålet med tilsynet er å sikre barnehagenes forebyggende arbeid, samt aktivitetsplikten, for å sikre at barna har et trygt og godt barnehagemiljø. Vi har funnet at barnehageeier ikke oppfyller regelverket på alle områder. Barnehagemyndigheten i Iveland kommune pålegger derfor retting. I denne rapporten presenteres våre vurderinger og konklusjoner.

1.3 Mottatt dokumentasjon

Barnehagemyndighetene har mottatt dokumentasjon innen fristen 2. mai. I tillegg har barnehagene svart på et egenvurderingsskjema knyttet til temaet.

Dokumentasjonen barnehagene har sendt inn er oversiktlig og gir god informasjon om hvordan barnehagene jobber med psykososialt barnehagemiljø.

Følgende dokumentasjon er mottatt:

- Egenvurdering i Forms
- Faktagrunnlag for barnehagene:
 - Årsverk
 - Kompetanse
 - Sykefravær
 - Vikarbruk
- Avviksmeldinger
- Årsplan
- Månedspan/periodeplaner
- Bemanningsplan
- Plan for godt og trygt barnehagemiljø
- Foreldreundersøkelsen 2022

- Ståstedsanalysen for barnehagene, høsten 2020
- Barnesaker angående miljø fra begge barnehagene:
 - Bekymringsmeldinger fra foreldre
 - Dokumentasjon på oppfølging av bekymringsmeldinger i fht. plan for godt og trygt barnehagemiljø
 - Referat fra samarbeidsmøter

2 Rettslige krav

Paragraf 41 Nulltoleranse og forebyggende arbeid:

“Barnehagen skal ikke godta krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Alle som arbeider i barnehagen, skal gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for slike krenkelser.

Barnehagen skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.”

Læringsmiljøsenteret skriver: «I lovproposisjonen (Kunnskapsdepartementet, 2019-2020), s. 54, blir det understreket at barnehagen skal ha lav terskel for hva som kan vurderes som krenkelser, og dermed også en lav terskel for hva barnehagen ikke skal godta. Det er likevel viktig å skille mellom krenkelser på den ene siden og konflikter og uenighet på den andre. Det er bare krenkelsene som omfattes av nulltoleransen.

Nulltoleranse mot krenkelser betyr i praksis at personalet ikke kan bagatellisere krenkelser. Barn som blir utsatt for krenkelser har behov for trøst og støtte av de ansatte i barnehagen. Andre barn som er involvert i krenkelsen, må også få veiledning og god oppfølging. Ingen barn skal bli stigmatisert som mobbere eller offer i barnehagen. Eksempel på reaksjoner som ikke skal forekomme fra de ansatte er "Såpass må du tåle", "Det er vel ikke noe å gråte for" eller "Det er bare å bli venner igjen".

Krenkelser er et overordnet begrep som inkluderer både mobbing, utestenging, trakassering, diskriminering og vold (Utdanningsdirektoratet, 2017). Sagt på en annen måte er det negative ord eller handlinger som gjør at barn føler seg ekskludert fra fellesskapet. Det kan også innebære ryktespredning eller at andre himler med øynene når et barn sier eller gjør noe, blir ledd av, at barn blir holdt utenfor lek, eller ikke får være med i det de andre barna holder på med.

Barnehagen skal arbeide forebyggende for å unngå at barn opplever krenkelser. Alle barn skal få oppleve barnehagen sin som et trygt og godt sted å være, der barna får oppleve at de hører til i et fellesskap. Det er et overordnet mål å sikre at alle barn er inkludert i

barnefellesskapet ved at personalet jobber systematisk med å fremme vennskap og fellesskap. Å arbeide forebyggende handler i særlig grad om personalets relasjonskompetanse, hvor de ansatte er varme og tydelige omsorgspersoner, at det arbeides med tilhørighet og fellesskap, etablering av gode lekemiljø og tid til lek, vennskap, at personalet fremmer språk og kommunikasjon for å fremme barns trivsel og inkludering av foreldre.»

[Mobbing i norske barnehager - en kunnskapsoversikt \(Aaseth, Elvethon, Løkken, Nilsen og Moser, 2021\)](#) slår fast at følgende temaer er viktig for forebygging av mobbing:

- personalets væremåte og handlinger
- sosialkompetanse
- vennskap, fellesskap og lek
- foreldresamarbeid
- kompetanse og kompetansebygging
- Nulltoleranse

(<https://www.uis.no/nb/laringsmiljosenteret/barnehage/psykososialt-barnehagemiljo-inn-i-barnehageloven#/>, hentet 07.06.2023)

§ 42 Plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (aktivitetsplikt)

“Alle som arbeider i barnehagen, skal følge med på hvordan barna i barnehagen har det.

Alle som arbeider i barnehagen, skal melde fra til barnehagens styrer dersom de får mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Styreren skal melde fra til barnehageeieren i alvorlige tilfeller.

Ved mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen snarest undersøke saken.

Når et barn eller foreldrene sier at barnet ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen undersøke saken og så langt det finnes egnede tiltak, sørge for at barnet får et trygt og godt barnehagemiljø. Det samme gjelder når en undersøkelse som barnehagen selv har satt i gang, viser at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Tiltakene skal velges på grunnlag av en konkret og faglig vurdering.

Barnehagen skal lage en skriftlig plan når det skal gjøres tiltak i en sak. I planen skal det stå

- a) hvilke problemer tiltakene skal løse*
- b) hvilke tiltak barnehagen har planlagt*
- c) når tiltakene skal gjennomføres*

- d) hvem som skal gjennomføre tiltakene
- e) når tiltakene skal evalueres.”

Læringsmiljøsenteret skriver: «§ 42 blir ofte omtalt som aktivitetsplikten. Den gjør det klart hva de ansatte i barnehagen må gjøre for å sikre at alle barna har et trygt og godt barnehagemiljø og sørge for at de opplever tilhørighet, mestring og trivsel. Aktivitetsplikten skal sikre at barnehagene handler raskt og riktig når et barn ikke har det trygt og godt i barnehagen. Opplevelsen av et trygt og godt barnehagemiljø er subjektivt, og det er alltid barnets opplevelse som skal ligge til grunn

De ansatte må samarbeide tett med foreldrene for å sikre at barna har trygt og godt i barnehagen. Ikke alle barn er i stand til å sette ord på at de ikke har det godt i barnehagen. Her kan foreldrene være til god hjelp.

Når de ansatte i barnehagen er gode på å skape gode relasjoner og barna føler seg sett og forstått, føles barnehagemiljøet trygt og godt for barna. Personalet må arbeide kontinuerlig med å skape vennskap, tilhørighet og inkludering.»

(<https://www.uis.no/nb/laringsmiljosenteret/barnehage/psykososialt-barnehagemiljo-inn-i-barnehageloven#/>, hentet 07.06.2023)

Aktivitetsplikten består av fire delplikter:

- Plikt til å følge med
- Plikt til å melde fra
- Plikt til å undersøke
- Plikt til å sette inn egnede tiltak og evaluere

I lovproposisjonen (Kunnskapsdepartementet, 2019-2020), s. 66, skriver departementet følgende om: Når er barnehagens aktivitetsplikt oppfylt?:

“Departementet mener at aktivitetsplikten varer så lenge barnet ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. En praktisk konsekvens av dette er at hvis tiltakene ikke har fungert etter hensikten, må barnehagen fortsette arbeidet og sette inn andre tiltak. Plikten til å iverksette egnede tiltak, omfatter også en plikt til å evaluere og eventuelt justere tiltakene underveis. ... Rekkevidden av barnehagens plikt til å sette inn tiltak er den samme uavhengig av om det er barnehagen selv, barnet eller foreldrene som mener at barnet ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Barnehagens plikt til å sikre at barn kan ha et trygt og godt barnehagemiljø peker fremover i tid. Plikten gjelder uavhengig av hva som er grunnen til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Dette legger i utgangspunktet en streng forpliktelse på barnehagen. ... Etter departementets vurdering vil aktivitetsplikten være oppfylt hvis barnehagen

har gjort alt som med rimelighet kan kreves av den, og barnehagens planer for videre tiltak er i samsvar med et godt faglig skjønn.”

3 Skaiå barnehage - Nulltoleranse mot krenkelser (§41)

3.1 Rettslige krav

§41 Nulltoleranse og forebyggende arbeid

Første ledd, første setning:

“Barnehagen skal ikke godta krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering.”

3.2 Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner

Godtar barnehagen krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering?

Observasjoner

Barnehagene i Iveland kommune har felles “Plan for et trygt og psykososialt miljø i barnehagene i Iveland kommune”. I samtalene med ansatte kommer det fram at planen er kjent og at personalgruppene har jobbet med temaer fra planen i personalmøter og avdelingsmøter, herunder drøftet forståelsen av hva krenkelser er og hva nulltoleranse innebærer. Ansatte forteller at de opplever at det er stort fokus på å følge barna tett opp og følge med. Pedagogene forteller at tegn på utvikling av god praksis blant ansatte for eksempel er felles språk, som følge av COS-kurs og arbeid med RVTs, og at ansatte er gode på å ta tak i miljøet og saker fort når det er behov eller oppstår situasjoner.

Foreldrene forteller at de ikke vet hvordan det blir jobbet med begrepet krenkelse. Barnehagen har ikke gjort klart for foreldrene hva de mener med trygt og godt barnehagemiljø, men forteller at det kan ha vært snakket om på foreldremøter.

Barna forteller at de vet at alle skal få være med på leken og at hvis det ikke skjer, eller at de opplever at noe ikke er greit, kan de si fra til de voksne.

Andre samarbeidspartnere bekrefter at de ansatte i barnehagen har fine holdninger og godt barnesyn. De har observert at det er gode systemer og en ro i barnehagen på Skaiå.

Barnehagen har også dokumentert oppfølging av saker på individ og gruppenivå, som viser at det er undersøkt og satt inn tiltak ved behov, når det har vært hendelser som krever det eller klimaet i barnegruppen tilsier at det er behov for oppfølging eller forbedring.

Vurderinger

Vi finner systemer og retningslinjer for trygt og godt psykososialt miljø i barnehagen og at disse er kjent blant de ansatte. Ansatte gir uttrykk for en god forståelse av hva krenkelser er, og hva nulltoleranse innebærer. Dokumentasjon fra oppfølging av saker på individ og gruppenivå viser at barnehagen jobber systematisk for å gripe inn ved krenkelser, eller når det er behov for oppfølging i barnegruppen.

Konklusjon

Barnehagen viser praksis på at den ikke godtar krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Dette er i tråd med lovens krav.

4 Skaiå barnehage - Plikt til å gripe inn mot krenkelser (§41)

4.1 Rettslige krav

§41 Nulltoleranse og forebyggende arbeid

Første ledd, andre setning:

“Alle som arbeider i barnehagen, skal gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for slike krenkelser.”

4.2 Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner

Griper ansatte i barnehagen inn om et barn utsettes for krenkelser?

Observasjoner

De ansatte forteller at personalgruppen har jobbet med temaer fra den psykososiale planen og at de har stort fokus på å følge barna tett opp, følge med og gripe inn ved behov. Styrer forteller at de ansatte tar tak i ting fort - Språkbruk, utestengelse, atferd osv. Saker blir også fulgt opp på ulike møtearenaer.

Foreldrene forteller at de opplever at de ansatte i barnehagen griper inn når det er nødvendig. Noen kunne ønske at alle ansatte var enda mer i forkant og hadde likere fokus. Hva foresatte blir informert om i hentesituasjonen kan variere litt, særlig om det er sent på dagen. Når foresatte tar opp ting som har skjedd, opplever de at barnehagen raskt følger dette opp.

Barna forteller at de voksne passer på og snakker med barna hvis det er noe som skjer som ikke er greit eller trøster hvis noen trenger det.

Barnehagen har også dokumentert oppfølging av saker på individ og gruppenivå, som viser at det er undersøkt og satt inn tiltak ved behov.

Vurderinger

Vi finner retningslinjer for hvordan de ansatte skal følge med og gripe inn ved behov. Disse er kjent blant de ansatte. Dokumentasjon fra oppfølging av saker på individ og gruppenivå viser at barnehagen jobber systematisk for å gripe inn ved krenkelser eller når det er behov for oppfølging i barnegruppen.

Konklusjon

Barnehagen viser praksis på at de ansatte griper inn om et barn utsettes for krenkelser. Dette er i tråd med lovens krav.

5 Skaiå barnehage - Systematisk forebyggende arbeid mot krenkelser (§41)

5.1 Rettslige krav

§41 Nulltoleranse og forebyggende arbeid

Andre ledd:

“Barnehagen skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.”

5.2 Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner

Forebygger barnehagen at barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø – og skjer dette arbeidet kontinuerlig?

Observasjoner

De ansatte forteller at personalgruppen har jobbet med temaer fra den psykososiale planen og at de har stort fokus på å følge barna tett opp, følge med og gripe inn ved behov. Det har

vært gjennomført planlagte prosesser i ulike møter i personalgruppen og på avdelingene gjennom året.

Det som ikke kom frem i samtalene var hvordan personalet oversatte alle planene til praksis, noe som viste at dette arbeidet med kap. 8 er iverksatt, men ikke fullt implementert i personalgruppen. Personalet fikk spørsmål om hvordan de jobbet forebyggende og hvordan de fanget opp utestenging, mobbing og krenkelser. Personalet viste her til årsplanen, men det var tydelig at personalet ikke alltid hadde en felles forståelse av hvordan de skulle jobbe forebyggende i praksis og hvilke metoder de skulle benytte for å fange opp utestenging, mobbing og krenkelser.

Dette kom enda tydeligere frem under observasjon på lekeplassen. På under en halv time ble det observert tre episoder hvor barn ufrivillig ikke deltok i lek med andre barn og ikke ble fanget opp av de ansatte. De ansatte var spredt utover på uteområdet og de var ikke alltid i interaksjon med barna. Det var fravær av lekende voksne til helt på slutten av observasjonen hvor en ansatt tydelig tok denne rollen.

I samtalene med ansatte kom det også fram at de selv ikke var helt fornøyd med intern informasjonsflyt ved bytte av vakter gjennom dagen.

Foresatte forteller at de opplever at barnehagen er opptatt av at barna skal ha det trygt og godt. De opplever også at det kan være variasjon blant ansatte i hvordan de møter barna og hvor mye, og hvilken, informasjonen foresatte mottar.

Vurderinger

Barnehagen har plan for trygt og godt barnehagemiljø og har jobbet strukturert med temaer fra denne. Arbeidet er ikke ennå fullt ut implementert i personalet, men det er felles retning og framdrift i utviklingen av det forebyggende arbeidet. Å sikre god informasjonsflyt mellom ulike vakter i løpet av en dag kan bidra til å sikre en sammenhengende god oppfølging av barna.

Observasjonene på uteområdet kan underbygge denne vurderingen om at planene må omsettes til praksis og være tilpasset lokale forhold. Størrelsen på uteområdet og det kupert terrenget, bidrar til at det blir stor avstand mellom de voksne og at barna er spredt utover området. Av den grunn går det mye tid med til forflytning for barn og voksne, og de voksne kan oppleves mer som vaktposter som følger med, enn at de kommer i tett interaksjon med barna og klarer å følge med på, og møte, enkeltbarns behov.

Konklusjoner

Barnehagen har plan for trygt og godt miljø i barnehagen og har jobbet strukturert med dette over tid. Praksisen er underveis i utviklingen. Dette er i tråd med lovens krav.

Merknader

- *Hvordan kan barnehagen sikre at Plan for trygt og godt barnehagemiljø omsettes til god praksis?*
- *Hvordan kan organiseringen av arealet ute og inne i barnehagen være, slik at det er lettere å få til praksis i samsvar med planen?*
- *Hvordan kan barnehagen sikre gode rutiner for informasjonsflyt mellom ansatte, slik at dette støtter realiseringen av planen i praksis?*

6 Skaiå barnehage - Aktivitetsplikt for å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (§42)

6.1 Rettslige krav

§ 42 Plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (aktivitetsplikt)

§ 42 blir ofte omtalt som aktivitetsplikten. Den gjør det klart hva de ansatte i barnehagen må gjøre for å sikre at alle barna har et trygt og godt barnehagemiljø og sørge for at de opplever tilhørighet, mestring og trivsel. Aktivitetsplikten skal sikre at barnehagene handler raskt og riktig når et barn ikke har det trygt og godt i barnehagen. Opplevelsen av et trygt og godt barnehagemiljø er subjektivt, og det er alltid barnets opplevelse som skal ligge til grunn

Aktivitetsplikten består av fire delplikter:

- Plikt til å følge med
- Plikt til å melde fra
- Plikt til å undersøke
- Plikt til å sette inn egnede tiltak og evaluere

6.2 Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner

Ivaretar barnehagen aktivitetsplikten, inkludert hver av de fire delpliktene (følge med, melde fra, undersøke og sette inn egnede tiltak, som evalueres)?

Observasjoner

Barnehagen har Plan for trygt og godt psykososialt miljø som beskriver hvordan man skal følge opp delpliktene i § 42. Barnehagen har rutiner for oppfølging av meldeplikten i saker. Planen beskriver også hvordan de ansatte skal gjøre barns beste-vurderinger når det skal velge hvilke tiltak som skal iverksettes og når det er behov for det.

De ansatte forteller i samtalene om hvordan de har jobbet med forståelsen av lovverket og at styrer har hatt dette oppe på flere personalmøter og at det har vært jobbet med på avdelingsmøter.

Eksempler på aktivitetsplaner som er laget, viser at plan for trygt og godt psykososialt miljø har blitt fulgt, at foresatte har medvirket og at tiltakene har blitt evaluert. Det er for tiden ingen aktive aktivitetsplaner i barnehagen.

Foresatte forteller at det er bra oppfølging når det har blitt en sak. Barnehagen er god til å følge opp og veilede foreldre når noe er litt vanskelig.

Vurderinger

Barnehagen har Plan for trygt og godt psykososialt miljø som beskriver hvordan man skal følge opp delpliktene i § 42. Barnehagen har rutiner for oppfølging av meldeplikten i saker. Eksempler på aktivitetsplaner som er laget, viser at plan for trygt og godt psykososialt miljø har blitt fulgt.

Konklusjoner

Barnehagen ivaretar aktivitetsplikten i planer og praksis. Dette er i tråd med lovens krav.

7 Vatnestrøm barnehage - Nulltoleranse mot krenkelser (§41)

7.1 Rettslige krav

§41 Nulltoleranse og forebyggende arbeid

Første ledd, første setning:

“Barnehagen skal ikke godta krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering.”

7.2 Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner

Godtar barnehagen krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering?

Observasjoner

Barnehagene i Iveland kommune har felles “Plan for et trygt og psykososialt miljø i barnehagene i Iveland kommune”. I samtalene med ansatte kommer det fram at planen er kjent og at personalgruppene har jobbet med temaer fra planen i personalmøter og avdelingsmøter, herunder drøftet forståelsen av hva krenkelser er og hva nulltoleranse innebærer. Ansatte forteller at de har jobbet med dette i barnegruppen, men også at det har vært krevende å følge opp en god praksis. De har også hatt utbytte av COS-kurs og arbeid med RVTs og tar denne kompetansen i bruk i hverdagen og ønsker å skape gode samspillsituasjoner for og med barna. De ansatte opplever at de jobber målrettet, men at det til tross for det gjentatte ganger skjer situasjoner hvor de må gripe inn.

Foreldrene tror de muligens har hørt om begrepet krenkelse på et foreldremøte, men er ikke helt sikker på hva de husker om dette.

Barna forteller at de vet at alle skal få være med på leken og at hvis det ikke skjer eller de opplever at noe de synes ikke er greit, kan de si fra til de voksne.

PPT forteller at barnehagen har søkt og mottatt råd og veiledning fra PPT. Noe av dette har de ansatte klart å omsette i praksis. PPT ser at barnehagen forsøker å jobbe profesjonelt i barnegruppen, men og at det å opprettholde en god faglig standard krever tett oppfølging og fokus.

Barnehagen har også dokumentert oppfølging av saker på individ og gruppenivå, som viser at det er undersøkt og satt inn tiltak ved behov, når det har vært hendelser eller situasjoner som krever det. Flere slike saker er fortsatt under oppfølging.

Vurderinger

Vi finner systemer og retningslinjer for trygt og godt psykososialt miljø i barnehagen og at disse er kjent blant de ansatte. Ansatte gir uttrykk for forståelse av hva krenkelser er og hva nulltoleranse innebærer. De griper inn når noe skjer eller situasjoner tilser det. Samtidig er det krevende for barnehagen å få til varige endringer i samspillsmønsteret i barnegruppen. Dokumentasjon fra oppfølging av saker på individ og gruppenivå viser at barnehagen jobber med å følge opp saker for å få til god og varig utvikling.

Konklusjon

De ansatte forteller om og viser praksis på at de ikke godtar krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. De jobber med og søker veiledning for å utvikle god praksis. Dette er i tråd med lovens krav.

8 Vatnestrøm barnehage - Plikt til å gripe inn mot krenkelser (§41)

8.1 Rettslige krav

§41 Nulltoleranse og forebyggende arbeid

Første ledd, andre setning:

“Alle som arbeider i barnehagen, skal gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for slike krenkelser.”

8.2 Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner

Griper ansatte i barnehagen inn om et barn utsettes for krenkelser?

Observasjoner

De ansatte forteller at personalgruppene har jobbet med temaer fra den psykososiale planen og at de har stort fokus på å følge barna tett opp, følge med og gripe inn ved behov. Styrer forteller at de ansatte forsøker å ta tak i ting fort, men også at samsillet mellom barna i den lille barnegruppen kan bli konkurransepreget eller at det oppstår situasjoner hvor barna får behov for å hevde seg. Da kan det fort være at de ansatte må gripe inn.

Foreldrene forteller at de opplever at de ansatte i barnehagen griper inn. De blir også raskt informert om det har skjedd noe i barnehagen og hvordan barnehagen har fulgt opp eller jobber med dette. Noen kunne ønske at alle ansatte var enda mer i forkant og hadde likere fokus.

Barna forteller at de voksne passer på og snakker med barna hvis det er noe som skjer som ikke er greit eller trøster hvis noen trenger det.

Barnehagen har også dokumentert oppfølging av saker på individ og gruppenivå som viser at det er undersøkt og satt inn tiltak ved behov.

Vurderinger

Vi finner retningslinjer for hvordan de ansatte skal følge med og gripe inn ved behov. Disse er kjent blant de ansatte. Dokumentasjon fra oppfølging av saker på individ og gruppenivå viser at barnehagen jobber systematisk for å gripe inn ved krenkelser eller når det er behov for oppfølging i barnegruppen.

Konklusjon

Barnehagen viser praksis på at de ansatte griper inn om et barn utsettes for krenkelser. Dette er i tråd med lovens krav.

9 Vatnestrøm barnehage - Systematisk forebyggende arbeid mot krenkelser (§41)

9.1 Rettslige krav

§41 Nulltoleranse og forebyggende arbeid

Andre ledd:

“Barnehagen skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.”

9.2 Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner

Forebygger barnehagen at barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø – og skjer dette arbeidet kontinuerlig?

Observasjoner

De ansatte forteller at personalgruppen har jobbet med temaer fra den psykososiale planen og at de har stort fokus på å følge barna tett opp, følge med og gripe inn ved behov. Det har

vært gjennomført planlagte prosesser i ulike møter i personalgruppen og på avdelingsmøter gjennom året.

Det kom også frem i samtalen at personalet opplever det krevende å omsette planene til praksis. Selv om målsettingene er kjent, og man jobber kontinuerlig med å realisere disse, kan det være utfordrende i den lille barnegruppen at negative samspillsmønstre kan gjenta seg og være vanskelig å bryte. Det blir også uttrykt at det kan være utfordringer med kontinuitet og informasjonsflyt i arbeidet, for eksempel på grunn av bemanningssituasjoner ved sykefravær.

Foresatte forteller at de opplever at barnehagen er opptatt av at barna skal ha det trygt og godt. De opplever at det er kjente voksne som møter barna og de er gode på å møte dem. De forteller også at barnehagen jobber med relasjoner mellom barna.

Vurderinger

Barnehagen har plan for trygt og godt barnehagemiljø og har jobbet strukturert med temaer fra denne. Arbeidet er ikke ennå fullt ut implementert i personalet, men det er felles retning og framdrift i utviklingen av det forebyggende arbeidet.

Konklusjon

Barnehagen har plan for trygt og godt miljø i barnehagen og jobber strukturert med denne. Praksisen er underveis i utviklingen. Dette er i tråd med lovens krav.

10 Vatnestrøm barnehage - Aktivitetsplikt for å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (§42)

10.1 Rettslige krav

§ 42 Plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (aktivitetsplikt)

§ 42 blir ofte omtalt som aktivitetsplikten. Den gjør det klart hva de ansatte i barnehagen må gjøre for å sikre at alle barna har et trygt og godt barnehagemiljø og sørge for at de opplever tilhørighet, mestring og trivsel. Aktivitetsplikten skal sikre at barnehagene handler raskt og riktig når et barn ikke har det trygt og godt i barnehagen. Opplevelsen av et trygt og godt barnehagemiljø er subjektivt og det er alltid barnets opplevelse som skal ligge til grunn.

Aktivitetsplikten består av fire delplikter:

- Plikt til å følge med
- Plikt til å melde fra
- Plikt til å undersøke
- Plikt til å sette inn egnede tiltak og evaluere

10.2 Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner

Ivaretar barnehagen aktivitetsplikten, inkludert hver av de fire delpliktene (følge med, melde fra, undersøke og sette inn egnede tiltak, som evalueres)?

Observasjoner

Barnehagen har Plan for trygt og godt psykososialt miljø som beskriver hvordan man skal følge opp delpliktene i § 42. Barnehagen har rutiner for oppfølging av meldeplikten i saker. Planen beskriver også hvordan de ansatte skal gjøre barns beste-vurderinger når det skal velges hvilke tiltak som skal iverksettes og når det er behov for det.

De ansatte forteller i samtale om hvordan de har jobbet med forståelsen av lovverket og at de har hatt dette oppe på flere møter. Eksempler på aktivitetsplaner som er laget, viser at plan for trygt og godt psykososialt miljø har blitt fulgt, at foresatte har medvirket og at tiltakene har blitt evaluert.

Det er for tiden tre aktive aktivitetsplaner i barnehagen. De foresatte er involvert og har medvirket i arbeidet med planene. De ansatte forteller at det er utfordrende at de ikke får lukket sakene disse sakene. De har pågått store deler av barnehageåret.

Etter at tiltaket med å skyss barna til Skaiå noen dager i uke ble iverksatt, opplever de ansatte at det er forskjell på dagene for barna, avhengig av om de er på Skaiå eller på Vatnestrøm. De opplever også at denne ordningen ikke gir stabilitet i tilbudet til barna gjennom uken. De foresatte gir uttrykk for at løsningen med å skyss barna til Skaiå ikke er optimal. Helst skulle de sett at det var flere barn i barnehagen slik at miljøet for barna ble større og mer stabilt.

PPT forteller i samtalen at barnehagen har jobbet mye med at de tre eldste barna skal ha det trygt og godt på Vatnestrøm. Barnehagen har søkt råd og veiledning fra PPT. Det har de fått. Det er varierende hvordan denne veiledningen har fungert i praksis. Dette knytter PPT til at det er utfordrende å få til tiltak som skaper varige endringer og stabilitet i tilbudet til de eldste barna. De uttaler også at det kan være uheldig for barna å være i en vedvarende situasjon med mye konflikter, og at det må tiltak til for å endre dette. PPT vurderer også at det trolig ikke løser problemet at det kommer inn flere små barn til høsten. Det bør være en stor nok gruppe på samme alder og utviklingsnivå for at mønsteret skal kunne brytes. Barna

trenger, i tillegg til gode sosiale relasjoner, et godt og stimulerende miljø for eksempelvis å kunne utvikle sosial kompetanse og språklig utvikling. Dette er vanskelig når det er veldig få andre å utvikle seg sammen med.

Det går fram av dokumentasjonen vi har samlet at det har vært uttrykt bekymring for om barna i Vatnestrøm barnehage har et godt nok tilbud når det gjelder psykososialt miljø, og muligheter for utvikling i forhold til det enkelte barns forutsetning og potensial.

Foresatte har blitt varslet om bekymringene for sine barn, både på foreldremøter og individuelt i foreldresamtaler. Administrativ barnehageeier og politisk barnehageeier er varslet om bekymringen gjennom styrer og barnehagemyndighet. Dette begrunnes med at tiltakene i aktivitetsplanene ikke har vært tilstrekkelige. Det ser også ut til at det er begrensninger på hvilke tiltak som kan foreslås, eller gjennomføres, fordi det er få barn på samme alder og utviklingsnivå i barnegruppen. Det framgår også av dokumentasjonen at det ser ut til at det deler av dagen, og noen dager i uka, ikke er mer enn ett eller to barn samtidig i barnehagen.

Etter barnehagemyndighetens anbefalinger i forundersøkelsen, satte barnehagen i verk et tiltak med å skyse barna i Vatnestrøm barnehage over til Skaiå barnehage. Dette anbefalte barnehagemyndigheten at barnehagen skulle gjennomføre fem dager i uken. I samtale med rådmannen, som er barnehagens øverste administrative leder, forteller han at barnehageeier valgte å ikke følge barnehagemyndighetens anbefaling fullt ut og heller lytte til foresatte og politikerne. Av den grunn skysses barna to dager i uken og ikke fem dager. Ordningen ble iverksatt av styrer.

Ved observasjon i barnegruppen i barnehagen opplevde vi hvordan barna kunne ta plass i samspillet med hverandre. Dette er også normalt for samspill mellom barn, men måten det skjedde på var slik at voksne måtte gripe inn og veilede stadig vekk. Nå var ikke alle barna til stede under observasjonen, men det som spilte seg ut var ifølge de ansatte typiske hendelser som forekommer i barnegruppen. Personalet kunne forklare at dette er noe som gjerne skjer i samspillet mellom de eldste barna i barnegruppen. Dette ser også ut til å danne et mønster, hvor som regel ett av barna blir til overs i situasjonen. Det kan skifte på hvem av barna som søker sammen og hvem som blir til overs. Det å ikke ha flere barn å gå til i slike situasjoner, gjør at dette blir et negativt samspillsmønster som er vanskelig å bryte.

Vurderinger

Barnehagen har Plan for trygt og godt psykososialt miljø som beskriver hvordan man skal følge opp delpliktene i § 42. Barnehagen har rutiner for oppfølging av meldeplikten i saker. Eksempler på aktivitetsplaner som er laget, viser at plan for trygt og godt psykososialt miljø har blitt fulgt.

PPT har gitt veiledning til barnehagen og vurderer at det kan være uheldig for barna å være i et negativt preget samspillsmønster over lengre tid og at det må tiltak til for å endre dette.

Barnehagen forsøker å jobbe forebyggende, de har satt inn tiltak, og de viser at de har nulltoleranse, men barnehagen klarer ikke å oppfylle lovkravet om trygt og godt barnehagemiljø slik at aktivitetsplanene kan avsluttes.

Tiltaket med å skyss barna over til Skaiå barnehage har fungert slik at barna blir levert av foresatte i Vatnestrøm barnehage for så å skysses i taxi til Skaiå barnehage. Dette for å kunne være sammen med jevnaldrende barn og sikre et trygt og godt psykososialt miljø. Fagpersoner uttaler at barna får flere barn å spille på, de får øvd på rolletaking, turtaking, være en del av en større gruppe, demokrati, empati, selvhevdelse og de får erfaring i å danne nye vennskap, videreutvikle vennskap og holde på vennskap over tid. Fagpersoner vurderer at for at barna skal oppleve et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø, bør de få trene seg på samspill og sosial kompetanse med barn som er like gamle som dem selv.

Det forhold at barnehagen, til tross for å ha satt inn ulike tiltak over tid, evaluert og justert dem, uten at de er vurdert til å ha tilstrekkelig effekt, gjør at barnehagen til nå ikke har klart å lukke sakene og avslutte aktivitetsplanene. Det er ikke heldig for barna utvikling at disse forholdene vedvarer over tid.

Konklusjon

Barnehagen ivaretar aktivitetsplikten i planer, og de tre første delpliktene er fulgt opp i praksis. Dette er i tråd med lovens krav.

Den fjerde delplikten handler om å sette inn egnede tiltak og evaluere. I tilsynet finner vi at barnehagen ikke har klart å sette inn egnede tiltak slik at aktivitetsplikten blir oppfylt. Dette er ikke i tråd med lovens krav.

11 Våre reaksjoner

11.1 Pålegg om retting

Vi har funnet at dere ikke overholder regelverket på alle områder. Barnehagemyndighetene i Birkenes og Lillesand har skrevet rapporten fra tilsynet. Barnehagemyndigheten i Iveland kommune har fattet vedtak som pålegger dere å rette opp følgende forhold, jf. barnehageloven § 54, jf. kommuneloven § 30-4:

Aktivitetsplikt for å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (§42)

- Barnehageeier må sikre at Vatnestrøm barnehage setter inn egnede tiltak for at hvert av barna i barnehagen skal ha et trygt og godt barnehagemiljø.

11.2 Oppfølging av påleggene

Dere skal iverksette tiltak for å rette brudd på regelverket umiddelbart. Når påleggene er rettet, skal dere erklære at retting er gjennomført og redegjøre for hvordan dere har rettet.

Fristen er **15.09.2023**. Vi vil ikke avslutte tilsynet før dere gjennom erklæringen og redegjørelsen har vist at påleggene er rettet.

12 Dere har rett til å klage

Tilsynsrapporten er et enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav b. Dere kan klage på enkeltvedtaket.

Hvis dere klager, må dere gjøre det innen tre uker. Fristen gjelder fra beskjed om vedtaket har kommet frem til dere, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Dere sender klagen til Barnehagemyndigheten i Iveland, som har muligheten til å omgjøre vedtaket. Hvis Barnehagemyndigheten ikke er enig med dere, sendes klagen til Statsforvalteren i Agder som avgjør saken.

I forvaltningsloven § 32 kan dere se hvordan dere skal utforme klagen.

Dere kan be om at Barnehagemyndigheten ikke setter i verk vedtaket før klagefristen er ute, eller klagen er endelig avgjort av Statsforvalteren i Agder, jf. forvaltningsloven § 42.

Dere er part i saken og har rett til innsyn i sakens dokumenter, jf. forvaltningsloven § 18.

13.06.2023

Lisa Eiken

Øyvind Mellem

Kate Bie Paulsen

Barnehagemyndighet

Barnehagemyndighet

Barnehagemyndighet

Iveland kommune

Birkenes kommune

Lillesand kommune

Vedtaksmyndighet, Iveland

Tilsynsleder

Tilsynsleder